

Извештај о одрживом
развоју 2019

Садржај

Садржај	2	Циљеви одрживог развоја	16	ГРИ индикатори одрживог развоја	41
10 година Извештаја о одрживом развоју	3	3 Добро здравље	17	Општи индикатори	41
Уводна реч	4	4 Квалитетно образовање	19	Специфични индикатори	42
Кључни пројекти	6	5 Родна равноправност	21		
Профил компаније	9	6 Чиста вода и санитарни услови	23	Прилози	69
НИС Група	9	7 Доступна и обновљива енергија	25	Мишљење ревизора	69
Награде и признања	9	8 Достојанствен рад и економски раст	27	Речник	72
Мисија, визија и вредности	10	9 Индустрија, иновације и инфраструктура	29	Контакти	73
О извештају и принципима извештавања	11	11 Одрживи градови и заједнице	31		
Матрица материјалности	11	12 Одговорна потрошња и производња	33		
Дијалог са заинтересованим странама	12	13 Акција за климу	35		
Одговорност у пословању	15	15 Живот на земљи	37		
		16 Мир, правда и снажне институције	39		

10

ГОДИНА ИЗВЕШТАЈА О ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ

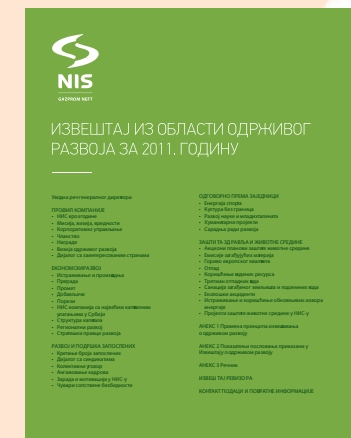
У јубиларном, 10. по реду, Извештају о одрживом развоју НИС-а представљено је пословање Компаније у 2019. години. И у изазовним околностима наши приоритети остају стабилно и безбедно снабдевање енергијом, здравље запослених, наших сарадника и потрошача, као и стварање нових вредности за акционаре, запослене и заједницу у којој послујемо.

Приликом израде Извештаја поштован је светски стандард Глобалне иницијативе за извештавање GRI (Global reporting initiative), уз додатак за сектор нафте и гаса. Независна ревизорска кућа „Ernst & Young“ је извршила процену усаглашености Извештаја са GRI стандардом, као и тачност информација, наведених у Извештају. Извештај о одрживом развоју је сачињен на српском, енглеском и руском језику. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику.

2010

2011

2012

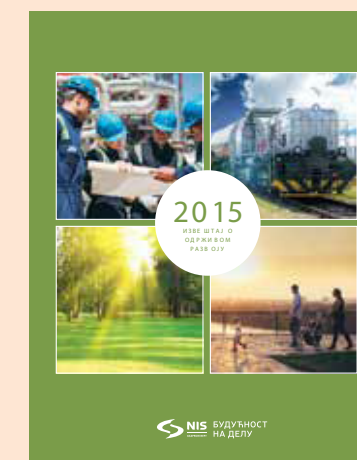
2013

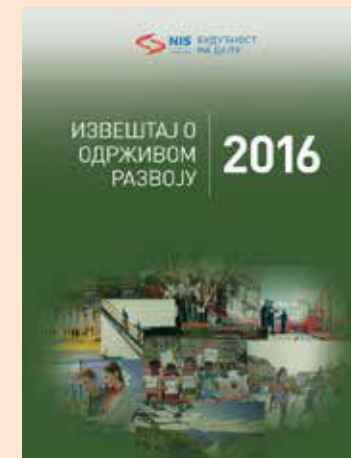
2014

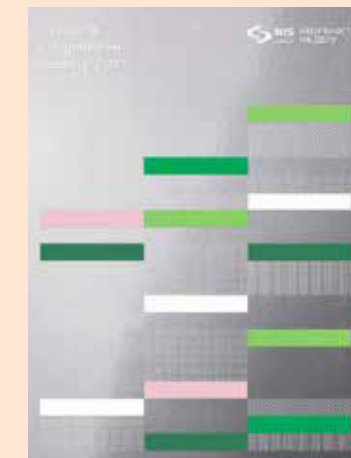
2015

2016

2017

2018

Уводна реч

Драги пријатељи!

Живимо у времену сталних и брзих промена. Енергетска индустрија не представља изузетак. Напротив – пред нама су бројни изазови: нове технологије, све комплекснији захтеви тржишта и појачана конкуренција су само неки од њих.

НИС се одлучно суочава са савременим изазовима. Поред интерне организационе трансформације, која има за циљ да обезбеди још већу ефикасност наших бизнис блокова, решили смо да спроведемо и бројне друге промене – од увођења нових технологија и иновативних производа, до нове HR стратегије, која ће омогућити да наши запослени буду лидери у областима којима се баве и да на радним местима буду мотивисани и задовољни.

И поред динамичне трансформације коју спроводимо последњих година, у нашем пословању

постоји константа од које нећемо одустати. То је посвећеност принципима одрживог развоја и ту идеју ћемо следити и у тренуцима када се суочавамо са ситуацијом без преседана у новијој историји. Драматичан пад цена нафте, у комбинацији са наглим успоравањем светске привреде услед напора да се заустави ширење новог вируса, сигурно ће оставити значајне последице, не само за енергетску индустрију, већ и за глобалну економију. У овим условима, наши приоритети су очување здравља наших запослених, спољних сарадника и потрошача, као и очување стабилности на тржишту нафтних деривата Србије и земаља региона у којима НИС послује. Осим тога, остаћемо посвећени напорима да максимално унапредимо ефикасност пословања, како бисмо финансијске и оперативне показатеље очували на нивоу који ће омогућити даљи одрживи развој наше компаније.

Кирил Тјурдењев

генерални директор
НИС а.д. Нови Сад

Ове године представљамо десети по реду Извештај о одрживом развоју НИС-а, и у њему настављамо да успостављамо и унапређујемо стандарде извештавања у овој области у нашој земљи. Сваке године настојимо да своје пословање учинимо што транспарентнијим и да свим заинтересованим странама јасно представимо наш економски напредак, напоре да омогућимо развој људских ресурса, уз истовремену посвећеност заштити животне средине, безбедности на раду и доприносу развоју друштвене заједнице у Србији.

За НИС одрживи развој у првом реду значи напредак и одговорност. Када говоримо о напретку, мислимо на амбициозне инвестиције које ће, у складу са нашом Стратегијом 2025, поставити темеље за даљи развој компаније и обезбедити нове вредности за наше акционаре, запослене и заједнице у којима послујемо. Само у 2019. годи-

ни је вредност нашег инвестиционог портфолија износила 42,2 милијарде динара, што је највећи обим улагања НИС-а од 2013. године. Тиме смо уједно остали међу водећим домаћим инвеститорима и један од покретача српске привреде.

За нас, напредак значи и наставак спровођења дигиталне трансформације, која има за циљ јачање конкурентности компаније, унапређење комуникације са потрошачима, ефикасније и безбедније обављање наше делатности, као и унапређење начина за спровођење обука запослених. НИС ће и у 2020. години наставити са дигитализацијом на свим нивоима и инвестирати у портфолио дигиталних пројеката, у вези са чим се очекују дугорочни позитивни ефекти на показатељ EBITDA. Важна етапа напретка за нас је и јачање компетенција наших запослених, јер су за НИС у срцу сваког дугорочног процеса људи, као

носиоци нашег будућег развоја. У 2019. години је, у сарадњи са екстерним сарадницима, организовано 2.180 обука, у којима је учествовало више од 4.000 запослених. За ову намену је издвојено 257 милиона динара. Циљ НИС-а је да истовремено допринесе повећању нивоа стручних знања и развоју професионалних вештина и на нивоу шире заједнице. Из тог разлога смо врата нашег Тренинг центра у Елемиру, једне од најсавременијих институција за обуку нафташа у региону, отворили и за ученике средњих стручних школа, који тамо могу да похађају практичну наставу. Такође смо за 60 студената завршних година факултета и мастер студија омогућили да обаве по 320 сати стручне праксе у нашој компанији.

Када говоримо о одговорности, пре свега имамо у виду опредељење да сви наши бизнис пројекти, поред економске исплативости, обезбеде и дугорочне бенефите за заштиту животне средине

и ширу заједницу. Тако ћемо пројектом Дубока прерада, који реализујемо у Рафинерији нафте Панчево, обезбедити веће количине највреднијих нафтних деривата и проширење асортимана производа, уз истовремено унапређење заштите животне средине, пре свега, кроз престанак производње мазута са високим садржајем сумпора. По завршетку изградње термоелектране-топлане у Панчеву, са почетком њеног рада, биће започета производња електричне енергије на еколошки прихватљивији начин – од гаса.

Поред тога, сваке године реализујемо значајан број пројеката у области заштите животне средине. У 2019. години смо за њих издвојили 534 милиона динара, а један од реализованих пројеката је и уградња Low NOx горионика на процесним пећима у панчевачкој рафинерији, како бисмо допринели смањењу емисија штетних материја у ваздух. Наставили смо да унапређујемо и безбед-

Принципи одрживог развоја ће и убудуће представљати основу свих бизнис процеса НИС-а. Десет извештаја о одрживом развоју који су за нама не видимо само као значајан успех наше компаније, већ и као обавезу да на том путу истрајемо, и још више подигнемо лествицу стандарда у овој области.

ност на раду наших запослених и екстерних извођача. Наши напори да унапредимо HSE културу на свим нивоима су дали запажене резултате, па је тако показатељ LTIF (индикатор повреда са изгубљеним данима) смањен чак 25 одсто у поређењу са 2018. годином. У жељи да рационално користимо ресурсе, спровели смо у НИС-у програм мера за смањење потрошње енергије и повећање енергетске ефикасности, захваљујући ком су у 2019. години остварене уштеде у енергији од 7.997 тоне, а вредност уштеде је 336 милиона динара.

Такође смо остали поуздани партнер заједници и наставили да одлучно доприносимо њеном развоју. У 2019. години смо у друштвено одговорне пројекте уложили преко 371 милион динара. Посебно смо поносни на наш програм сарадње са локалним заједницама “Заједници заједно”, у оквиру ког смо заједничким напорима допринели набавци савремене опреме и апа-

рата за 20 здравствених институција широм Србије. У уверењу да се будућност сваке заједнице темељи на деци, у фокусу наше друштвене одговорности ће и у наредном периоду бити жеља да допринесемо развоју младих и подстакнемо их да се и сами ангажују на креирању позитивних промена и обезбеђењу опште добробити за земљу у којој живимо.

Принципи одрживог развоја ће и убудуће представљати основу свих бизнис процеса НИС-а. Десет извештаја о одрживом развоју који су за нама не видимо само као значајан успех наше компаније, већ и као обавезу да на том путу истрајемо, и још више подигнемо лествицу стандарда у овој области. Само на тај начин можемо обезбедити даљи напредак НИС-а, уз одговоран однос према нашим акционарима, запосленима, животној средини и заједници чијем развоју желимо да пружимо одлучан допринос.

Кључни пројекти

Од 2009-2019. у развој НИС-а
уложено је више од

3 милијарде

евра.

Стратегијом развоја НИС-а планиране су
инвестиције од око

2 милијарде

евра у периоду од 2017.
до 2025. године.

Од почетка исплате дивиденди 2013.
године акционарима је исплаћено више од

54,6 милијарди

динара.

Од 2009-2019. НИС је у буџет
Републике Србије уплатио готово

12 милијарди

евра по основу пореза и других јавних
прихода.

Доласком „Гаспром њефта” за већинског акционара, НИС је начинио искорак

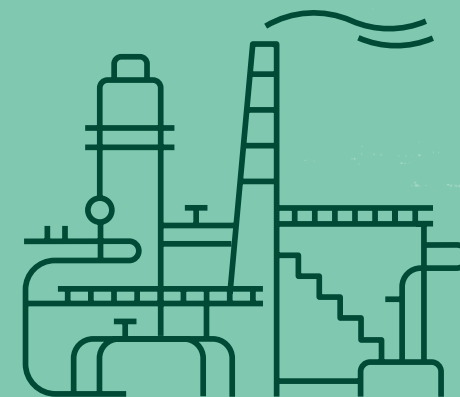
у регион

и развија пословање у БиХ, Румунији и Бугарској.

У прву фазу модернизације Рафинерије нафте Панчево, која је завршена 2012. године, уложено је преко

500 милиона

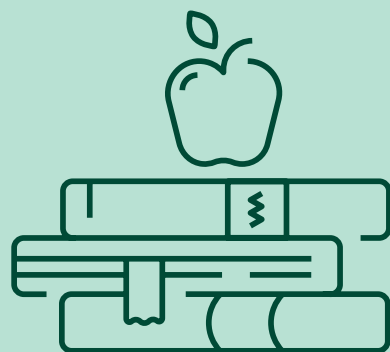
евра, а кључни пројекат била је изградња комплекса МНС/DHT.

НИС је прва компанија у Србији која је објавила верификовани

Извештај

о одрживом развоју и наставља да поставља стандарде у овој области у Србији.

Пуштањем у рад постројења „Дубока прерада” у Рафинерији нафте у Панчеву

смањиле се емисија

сумпорних оксида у ваздух на нивоу Републике Србије.

3,8 милијарди

динара уложено у протеклих 10 година у развој локалних заједница.

Подржали смо изградњу, обнову и опремање 37 дечијих болница и домова здравља, 77 игралишта и паркова, 12 лабораторија, 4 музеја, 4 позоришта и 14 породилишта.

Од 2013. године уложено је више од

20 милиона

евра у изградњу 14 малих когенерационих електрана на нафтним и гасним пољима у Србији.

Више од

320 милиона

евра је уложено у модернизацију
малопродајне мреже.

У сарадњи са „Гаспром енергохолдингом“ НИС
реализује пројекат изградње термоелектране-
топлане (ТЕ-ТО) на локацији Рафинерије нафте
у Панчеву, инсталисане електричне снаге до

200 MWe,

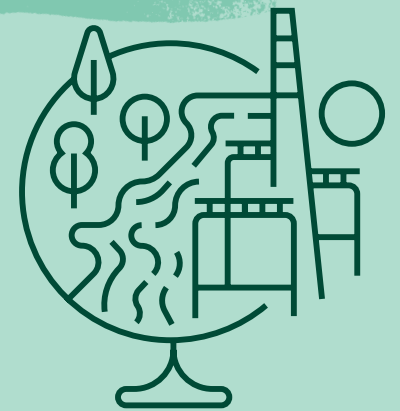
вредан око 180 милиона евра.

Од 2009. године уложено је више од

13 милијарди

динара у пројекте заштите животне средине у свим
бизнис областима.

Од 2013. године започело је са радом
постројење за полирање повратног кондензата
чиме је захватање воде из Дунава у
Рафинерији нафте Панчево смањено за око

40%.

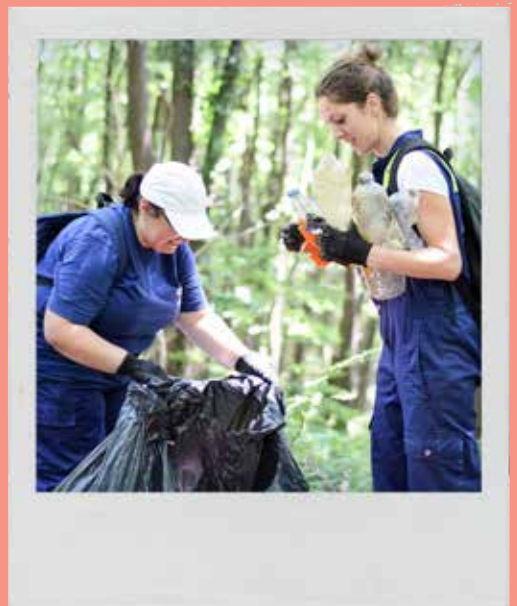
Приликом бушења свих својих бушотина,
НИС користи систем

„Субе
локације“

једну од најнапреднијих технологија која
задовољава најстроже стандарде заштите
животне средине.

Клуб волонтера НИС-а основан је 2018.
године. Клуб има више од 500 чланова
који су само у 2019. години остварили
преко

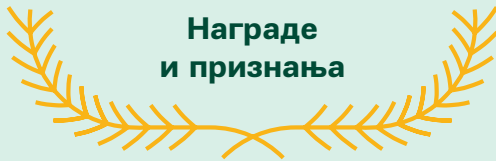
1.700
волонтерских
сати.

НИС Група

НИС група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у Југоисточној Европи. Наш тим чини више од 11.000 мотивисаних професионалаца. Запослени су препознати као највреднији ресурс компаније и НИС подржава њихов континуирани професионални развој и напредак.

Основне делатности НИС групе су истраживање, производња и прерада нафте и природног гаса, промет широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализација пројеката у области петрохемије и енергетике. Основни капацитети НИС Групе су у Републици Србији, док су зависна друштва и представништва отворена у неколико земаља света.

Награде и признања

Награда за друштвено одговорно пословање које додељује Привредна комора Србије

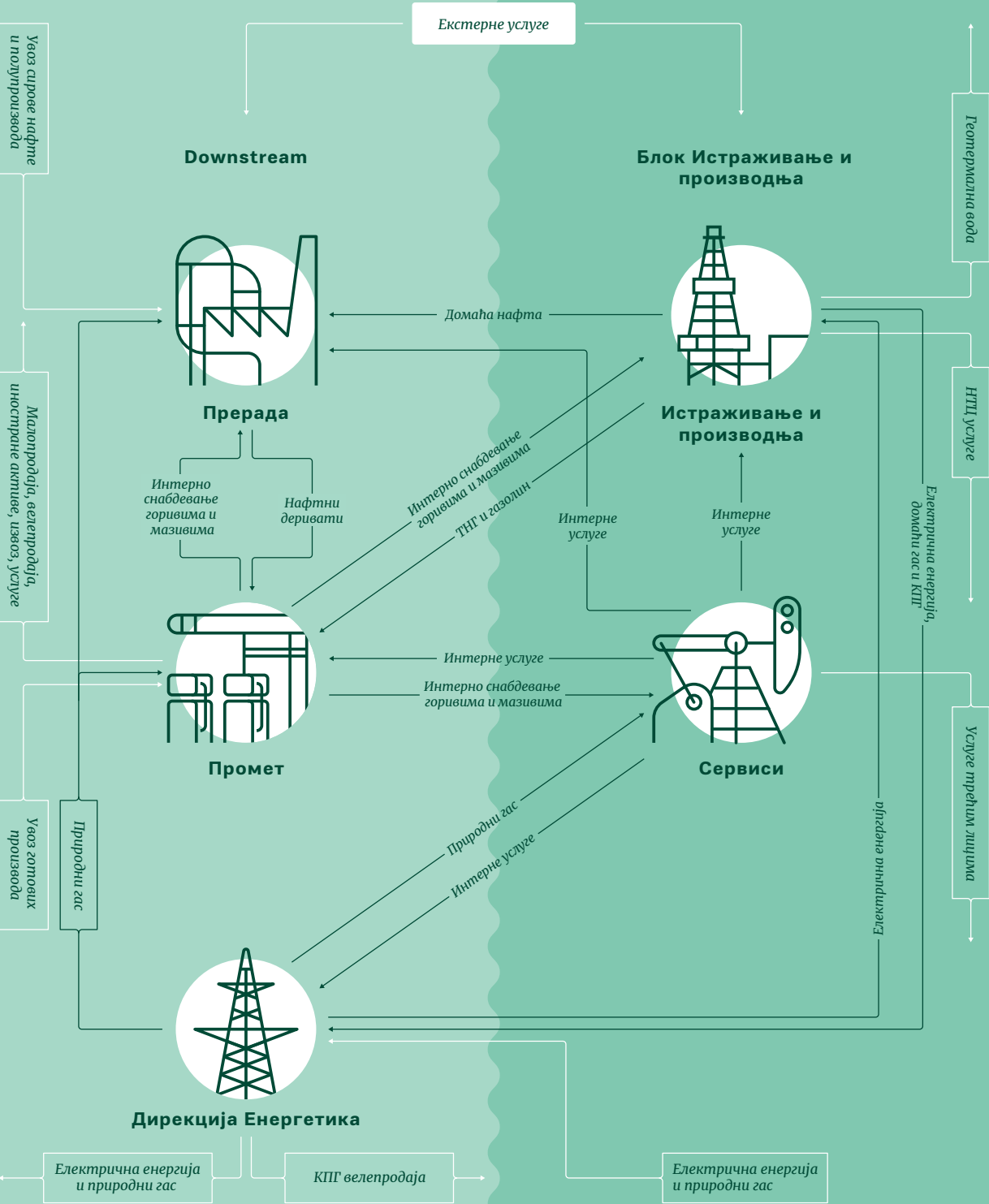
Национална награда из области безбедности и здравља на раду коју додељује Управа за безбедност и здравље на раду Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

„Top Serbian Brands“ у категорији „Корпоративни бренд“ за достигнућа у области енергетике

Награда „Најбоље из Србије“ за најбољи корпоративни бренд у категорији "Производна добра и пословне услуге"

Национална награда за волонтеризам у категорији „Искорак године“

Пословни модел

Мисија

Одговорно користећи природне ресурсе и савремене технологије, пружити људима балканског региона енергију за кретање ка бољем

Визија

НИС ће бити признати лидер балканског региона у свом ресору, по динамици одрживог развоја и повећања ефикасности, испољавајући висок ниво друштвене и еколошке одговорности, као и савремене стандарде услуживања купаца

Вредности

Одговорност

Одговорна компанија и запослени који рационално користе ресурсе ради заједничке добробити

Транспарентност

Кроз отворену и фер комуникацију, у којој смо сви једнаки, стварамо транспарентно радно окружење

Иновативност

Проналазимо и подржавамо нова и увек боља решења, како бисмо стално себе унапређивали и остали лидери у индустрији

Стручност

Све што стварамо засновано је на нашој стручности која инспирише промене у целој заједници

О извештају и принципима извештавања

Матрица материјалности

Активни дијалог Компаније са заинтересованим странама остаје приоритет, уз редовно сагледавање питања која су од кључног значаја за обе стране. Извештај обухвата и додатне индикаторе који су битни за пословање НИС-а и заинтересованих страна, а који превазилазе захтеве за основни ниво извештавања према GRI стандардима извештавања.

Ревизија матрице материјалности се врши на двогодишњем нивоу кроз структурирани процес у који су укључене кључне заинтересоване стране. Периодична ревизија за циљ има да обезбеди да дефинисана питања са сигурношћу представљају најважније тачке за пословање и будућност Компаније.

Фокус овог извештаја су изазови у НИС-овом пословању током 2019. године и сва кључна питања везана за пословање, из угла Компаније и свих заинтересованих страна, која су дефинисана у матрици материјалности.

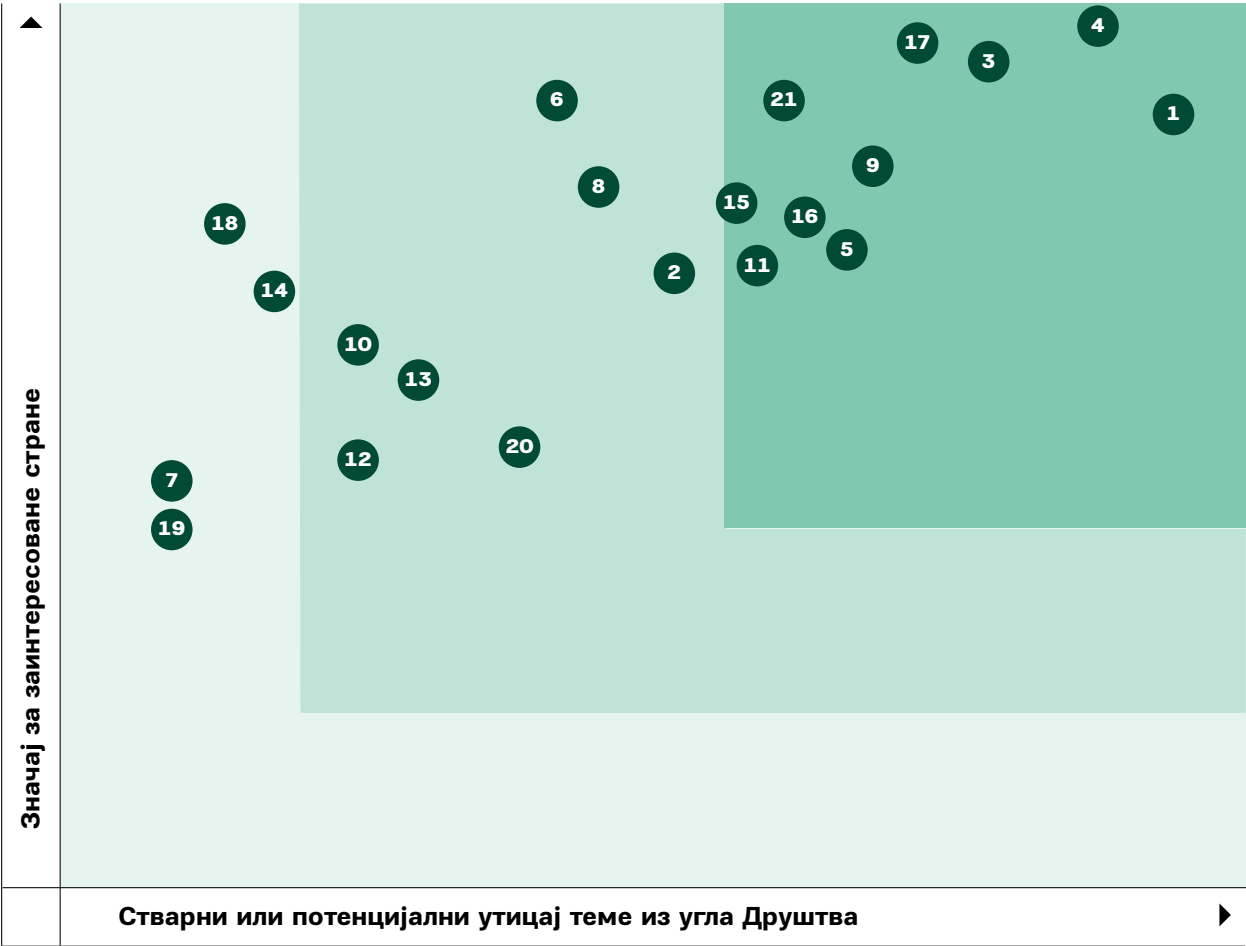
Као основ за припрему и израду Извештаја коришћена су следећа методолошка правила и принципи GRI стандарда:

Материјалност

Извештајем су обухваћене теме које су важне за пословање Компаније и суштински могу утицати на процену и одлуке органа управљања и заинтересованих страна. Као основа за израду матрице материјалности коришћени су резултати истраживања спроведени у форми интервјуа са свим заинтересованим странама, затим теме обухваћене извештајима о одрживом развоју других међународних нафтних и гасних компанија, као и теме значајне за заинтересоване стране, а препоручене кроз GRI смернице.

Укљученост

Један од циљева извештавања о одрживом развоју јесте да се, стварањем услова за ефикасан дијалог са свим заинтересованим странама, унапреде међусобни односи и подигне општи ниво задовољства пословањем НИС-а. Комуникација са заинтересованим странама одвија се свакодневно и описана је у поглављу „Дијалог са заинтересованим странама“.

ТЕМА	ЦИЉ*	ТЕМА	ЦИЉ*
1 Акцидентне ситуације	6, 15	12 Правна питања	8, 16
2 Економски показатељи	8, 13, 16	13 Резерве нафте и гаса	
3 Емисије у ваздух	12	14 Сарадња са образовним институцијама	4
4 Заштита и безбедност на радном месту	3, 8	15 Улагање и утицај на локалну заједницу	9, 11
5 Заштита и ремедијација земљишта	15	16 Управљање водом	6, 12
6 Квалитет производа	12	17 Управљање отпадом	6, 12
7 Коришћени материјали	8	18 Управљање потрошњом енергије	7
8 Обновљиви извори енергије	7	19 Управљање техничким средствима	3
9 Однос према запосленима	5, 8	20 Управљање транспортом	
10 Односи са добављачима	12, 16	21 Утицај на биодиверзитет и екосистем	15
11 Односи са потрошачима	16		

* Циљ одрживог развоја

Одрживост

Извештај садржи податке и активности НИС-а на територији Србије. Кроз Извештај су приказани планови, који представљају тежњу Компаније ка одрживом развоју.

Потпуност

Подаци који су представљени у Извештају односе се на 2019. годину, а тамо где је то било могуће, приказани су и упоредни подаци за 2018. годину. Финансијски и економски показатељи пословања су преузети из консолидованог финансијског извештаја (извор: Годишњи извештај 2019, НИС). У извештају су представљене активности НИС-а које се односе на кључна питања везана за пословање, дефинисана у матрици материјалности.

Равнотежа

Информације садржане у Извештају за 2019. годину, указују на остварене резултате и достигнућа Компаније, као и на тешкоће са којима се НИС суочавао током године. Објективним приказивањем информација пружа се могућност за давање како позитивних, тако и негативних оцена.

Упоредивост

Извештај је припремљен у складу са методологијом извештавања према GRI стандардима, чиме се омогућава поређење са претходним извештајима о одрживом развоју НИС-а и извештајима других компанија у земљи и иностранству.

Тачност

НИС у свом извештавању настоји да квантитативне и квалитативне податке представи са највећом могућом тачношћу. Извештај наводи изворе и методологију прикупљања података, а финансијски и економски подаци се могу пронаћи у Годишњем извештају НИС-а за 2019. годину.

Благовременост

Извештај се објављује сваке године и заинтересованим странама пружа могућност да благовремено доносе одлуке везане за Компанију и њено пословање.

Јасноћа

Извештај је прилагођен свим заинтересованим странама, тако што је текст написан јасно и разумљиво. Специфичност делатности НИС-а отежава потпуну јасноћу текста, нарочито у делу о заштити животне средине. Појмови и скраћенице који могу да изазову недоумице објашњени су у Речнику.

Поузданост

Процену усаглашености Извештаја са GRI стандардима, као и тачност наведених информација потврдила је независна ревизорска кућа „Ernst & Young“ у Србији.

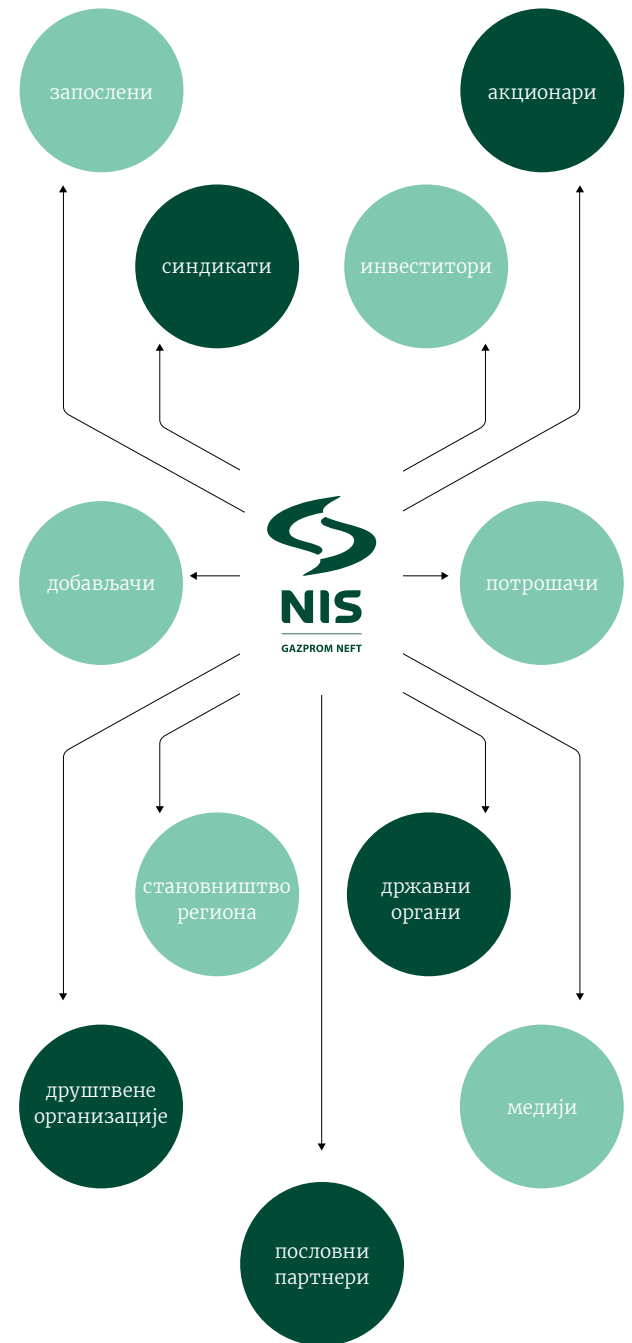
Дијалог са заинтересованим странама

Двосмерна комуникација и транспарентно извештавање о свим активностима компаније основ су односа НИС-а са акционарима, инвеститорима и свим другим заинтересованим странама. Јавност је о пословању НИС-а информисана правовремено и свеобухватно, а саопштавање годишњих и кварталних резултата НИС групе изазива знатно интересовање инвеститора и финансијских стручњака.

Један од циљева Компаније је и да своје успешне праксе подели са својим партнерима и извођачима и на тај начин допринесе унапређењу пословне заједнице у Србији. Овакав однос НИС-а препознат је и у екстерној јавности и Компанија је седмоструки добитник Златне плакете Београдске берзе за односе са инвеститорима.

Дијалог са заједницом НИС одржава и кроз бројне друштвено одговорне програме који се реализују под слоганом „Будућност на делу“. Циљ ових активности је допринос НИС-а развоју заједнице и оснаживање младих генерација како би се створили услови да они у својој држави имају савремене услове за образовање и усавршавање у областима којима се баве. НИС, такође, инсистира на поштовању принципа одрживог развоја, одговорном односу према ресурсима, заштити животне средине и здравља људи, па су еколошки пројекти у свим сегментима бизниса један од приоритета Компаније.

Када је реч о односима са пословним партнерима НИС остаје привржен поштовању Кодекса пословне етике и транспарентности у пословању. Компанија настоји да уз олакшане процедуре оствари највише професионалне стандарде.

Чланство

НИС је члан више удружења и привредних комора у Србији и иностранству:

- Националног нафтног комитета Србије при Светском нафтном савету (WPC), од 2011. године,
- Савета страних инвеститора (FIC), од 2011. године,
- Привредне коморе Србије, од 1991. године,
- Америчке привредне коморе у Србији (AmCham Serbia), од 2014. године,
- Нафтног комитета у Босни и Херцеговини, од 2016. године,
- Платформе за истраживање и иновације у Европској унији Vision 2020: The CrowdHelix Network, од 2017. године.

Односи са акционарима и инвеститорима

Успостављање, одржавање, неговање и развијање дугорочног односа са инвестиционом јавношћу је основни циљ НИС-а. НИС примењује највише стандарде у погледу информисања, поштујући принципе равноправног третмана свих корисника информација и обезбеђивања да објављене информације буду на једнак и једноставан начин доступне свим заинтересованим лицима у најкраћем могућем периоду.

Инвеститорима и акционарима је омогућено да на лак и једнак начин приступе свим релевантним информацијама о пословању Компаније, правима акционара, али и о свим другим значајним питањима. За комуникацију са овом групом заинтересованих страна одговорни су:

- Сектор за послове са мањинским акционарима, servis.akcionara@nis.eu
- Посебан Позивни центар за мањинске акционаре, на броју (011) 22 000 55

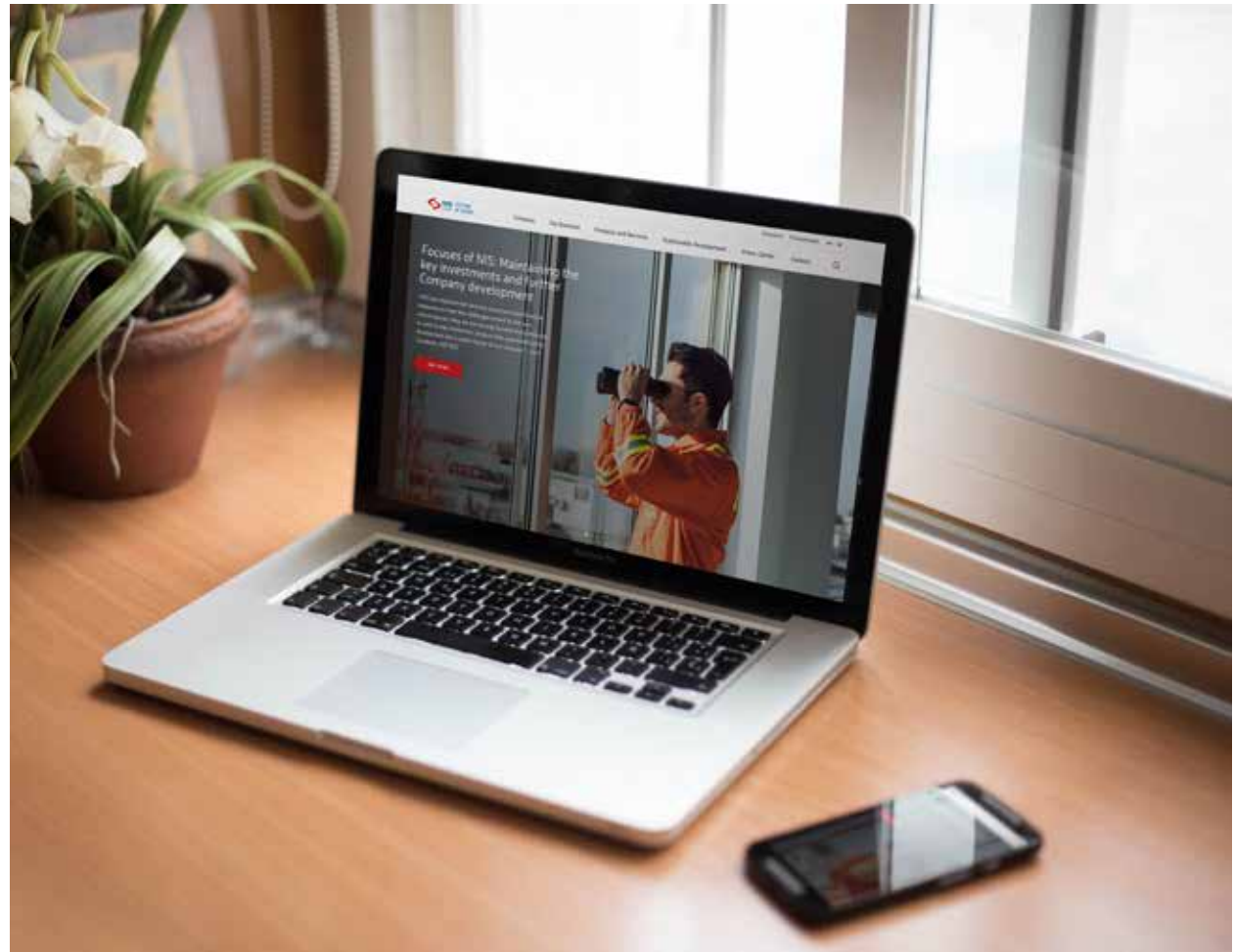
- Услуге односа са инвеститорима, Investor.Relations@nis.eu
- Посебан одељак корпоративног сајта „Инвеститори“, на адреси <http://ir.nis.eu>. Овај део сајта редовно се ажурира и допуњује најновијим презентацијама о оствареним резултатима, финансијским извештајима, извештајима ревизора, финансијским календаром, али и другим презентацијама и садржајем.

НИС у области информисања иде корак даље у односу на процес обавезног извештавања, који је регулисан посебним актима. НИС редовно по завршетку сваког квартала организује презентације остварених резултата, на којима представници највишег нивоа менаџмента, у директној комуникацији са инвеститорима, детаљно анализирају пословање и остварене резултате. Поред тога, НИС узима учешће на инвеститорским конференцијама, а врата Компаније су увек отворена за оне који желе да добију више информација на индивидуалним састанцима. Дан инвеститора се традиционално организује на годишњем нивоу и одржава у просторијама Компаније уз представљање важних и значајних пројеката.

НИС је и 2019. године добитник „Златне плакете“ Београдске берзе за најбоље односе с инвеститорима. Ово вредно признање освојено је у конкуренцији 15 домаћих и регионалних компанија. Награду су доделили угледни финансијски аналитичари и универзитетски професори, на основу процене 35 критеријума отворености компанија према инвестиционој јавности.

Корпоративни сајт

Као важан комуникациони алат за информисање свих заинтересованих страна, корпоративни сајт НИС-а www.nis.eu је намењен благовреме-

ном и тачном информисању јавности о делатностима и активностима Компаније. У складу са најновијим тенденцијама у области дигиталних комуникација, сајт је модерно дизајниран и доступан на свим уређајима. Посетиоцима корпоративног веб сајта су доступне информације за инвеститоре, подаци о најважнијим развојним пројектима, друштвено-одговорним активностима, могућностима развоја каријере у НИС-у, као и информације о отвореним тендерима и процедурама набавке. Електронске верзије годишњих извештаја и извештаја о одрживом развоју доступне на сајту Компаније омогућавају транспарентно и лако доступно информисање

јавности. Поред информација о активностима компаније, на сајту НИС-а је развијена и lifestyle платформа „Магазин“, на којој пратимо различите теме из области културе, образовања, заштите животне средине и одрживог развоја. Такође, ову платформу користимо како бисмо јавности представили своје запослене, њихове личне приче и успехе, али и интервјуе и текстове познатих делатника из области науке, културе и спорта. У 2019. години је започета израда новог корпоративног сајта, са циљем пружања још квалитетнијег корисничког искуства за све посетиоце наше дигиталне платформе.

Потрошачки сајтови

НИС на малопродајном тржишту Србије и регио- на наступа са два бренда – NIS Petrol и GAZPROM.

Компанија редовно ажурира информације доступ- не јавности на интернет сајтовима www.nispetrol.rs, www.gazprom-petrol.rs и www.sanapanaputu.rs у циљу лакшег упознавања потрошача са посло- вањем НИС-а и локацијама станица за снабде- вање горивом, као и са производима, услугама и акцијама које их очекују на највећој малопродајној мрежи у Србији.

Поред Србије, мрежа GAZPROM станица за снаб- девање горивом активна је још и у Босни и Хер- цеговини, Бугарској и Румунији. На веб сајту овог бренда потрошачи, поред осталог, могу сазнати све о карактеристикама и предностима кори- шћења премијум G-Drive горива. Сајт је доступан у свим земљама пословања, на језицима тих др- жава, као и на енглеском језику.

Константно унапређење квалитета произво- да и примена иновација омогућили су да бренд NISOTEC заузме водећу позицију на тржишту Ср- бије у области мазива и постане један од лидера у региону на том пољу. На веб сајту овог бренда www.nisotec.rs потрошачи могу да се упознају са комплетним асортиманом NISOTEC производа, добију детаљне техничке препоруке и податке о мазивима и техничким течностима, као и савете о припреми возила за зимске услове.

Компанија наставља са праксом награђивања ло- јалности потрошача кроз програм „Са нама на путу“. На сајту www.sanapanaputu.rs потрошачи се могу информисати како да постану корисни- ци овог програма и остваре бенефите који су им на располагању уз информације о текућим акци- јама. Потрошачима је на располагању и мобилна

апликација „Са нама на путу“ уз помоћ које ко- рисници могу у сваком тренутку да прате стање својих бонус поена. У сарадњи са Сбер банком ра- звијена је платна картица „Са нама на путу“ која омогућава одложено плаћање до 45 дана.

Осим „Са нама на путу“ апликације, у 2019. годи- ни развијена је и Drive Cafe апликација са увећа- ном реалношћу (augmented reality), која омогу- ћава писање порука драгим људима у пени Drive Cafe кафе и добијање бесплатних кафа.

Јазак вода је природна изворска вода из чуве- ног извора Јазак на Фрушкој гори. Јазак је НИС- ов бренд који се продаје као потрошачки бренд у оквиру НИС Петрол и Газпром станица, као и у малопродаји на тржишту Србије. Више инфор- мација о овом бренду потрошачи могу наћи на следећој адреси www.jazakvoda.rs.

Од 2018. године отворени су први потрошачки ка- нали на друштвеним мрежама. Канали који ко- муницирају понуде НИС Петрол и Газпром стани- ца за снабдевање горивом, као и занимљивости за возаче су Фејсбук и Инстаграм странице „Са нама на путу“. У марту 2019. године, отворена је и прва Инстаграм страница о премијум гориву у Србији под називом „G-Drive Србија“, као и две YouTube странице „Са нама на путу“ и „G-Drive Србија“.

Друштвене мреже

У складу са временом у коме живимо и стварамо, комуникацију са најширом јавности смо и 2019. године успешно водили путем наших профила на друштвеним мрежама. Савремена комуни- кација се већим делом преселила управо на ове друштвене online платформе, због чега смо се додатно потрудили да својим потрошачима и за- интересованим лицима пружимо најновије ин-

формације о нашим активностима и представи- мо наш рад из мало другачијег угла. Превасходни циљ присуства на друштвеним мрежама је дво- смерна комуникација са свим заинтересованим странама, са којима смо у контакту 24 сата днев- но и настојимо да у најкраћем времену одговори- мо на сва питања.

Интерна комуникација

Информисаност запослених од кључне је важно- сти за достизање пословних циљева и унапређење пословања једне компаније. НИС улаже значајне ресурсе ради правовременог и тачног информи- сања запослених о свим актуелним темама – од резултата пословања, промена и планова развоја компаније, заштите на раду, развоја и обуке ка- дрова, до социјалног пакета и других бенефита за запослене. За достизање овог циља, користе се разноврсни алати који обухватају штампане, електронске и дигиталне канале информисања. У процесу информисања запослених, веома је важна двосмерна комуникација и повратна ин- формација. Овај вид отворене комуникације је

запосленима у НИС-у, поред свакодневне кому- никације у раду, омогућен и кроз отворено поста- вљање питања у секцији „Питања руководству“ на интранет порталу, као и на догађајима попут „Корпоративног форума“.

Кључну улогу у повратној вези заузима СОС ли- нија путем које запослени могу да се консулту- ју у вези са етичким нормама, као и да пријаве противзаконите или неетичке радње, односно радње које представљају кршење одредби Ко- декса пословне етике. СОС линију је могуће кон- тактирати путем броја телефона 021/481 5005 као и електронском поштом на soslinija@nis.eu. У току 2019. године била је једна поднета и про- цесуирана пријава у Компанији, пријављена пу- тем СОС линије.

Организација интерних догађаја, комуника- ционих кампања, истраживање мишљења за- послених на кључне теме везане за њихову по- свећеност компанији доприносе квалитетној информисаности запослених и имају значајну улогу у процесу унапређења корпоративне култу- ре и промоцији корпоративних вредности.

Одговорност у пословању

Једно од основних начела одрживог развоја НИС-а је да сви бизнис пројекти истовремено морају имати позитиван утицај како на заједницу у којој Компанија послује, тако и на будуће генерације. У складу са овим опредељењем НИС је од 2009. године у реализацију пројеката заштите животне средине у свим пословним сегментима уложио више од 13 милијарди динара, од чега је у 2019. години инвестирано 534 милиона динара.

Током 2019. године настављено је унапређење заштите животне средине у Рафинерији нафте Панчево. Пре свега, реализовани су пројекти чији је циљ био усаглашавање рада одређеног броја постројења са Директивом 2010/75/EZ о индустријским емисијама и строжијим граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух. У циљу елиминисања негативног утицаја отпадних вода на реципијенте настављено је са пројектима уградње сепаратора на станицама за снабдевање горивом. У области истраживања и производње нафте и гаса применом савремених метода и технологија настављен је одговоран однос према ресурсима и заштитити животне средине а настављене су и активности на санацији историјског загађења. Од 2009. године је санирано земљиште укупне површине 150.612 m². У жељи да обезбеди успешну будућност нафтног сектора у Србији НИС је у септембру 2019. године отворио савремени Тренинг центар у Елемиру намењен запосленима у сектору производње нафте и гаса. Овај Центар, чији је годишњи капацитет око 150 полазника, један је од најмодернијих у региону и омогућиће да запослени НИС-а и екстерни корисници имају најбоље услове за обуку, што ће допринети не само њиховој стручности, већ и повећању безбедности на раду.

Настављено је са реализацијом програма когенерације којим се гас који се раније спаљивао на бакљи сада користи за производњу електричне и топлотне енергије чиме се, поред економског ефекта, смањују и емисије CO₂ у атмосферу. Поред тога, настављено је и са унапређењем HSE културе у Компанији у циљу повећања безбедности запослених, извођача и трећих лица на локацијама НИС-а. На HSE форуму су са пословним партнерима подељене предности програма „Степенице“ који омогућава да се на једноставан начин поделе одговорности и улоге са циљем унапређења безбедности у процесу управљања извођачима.

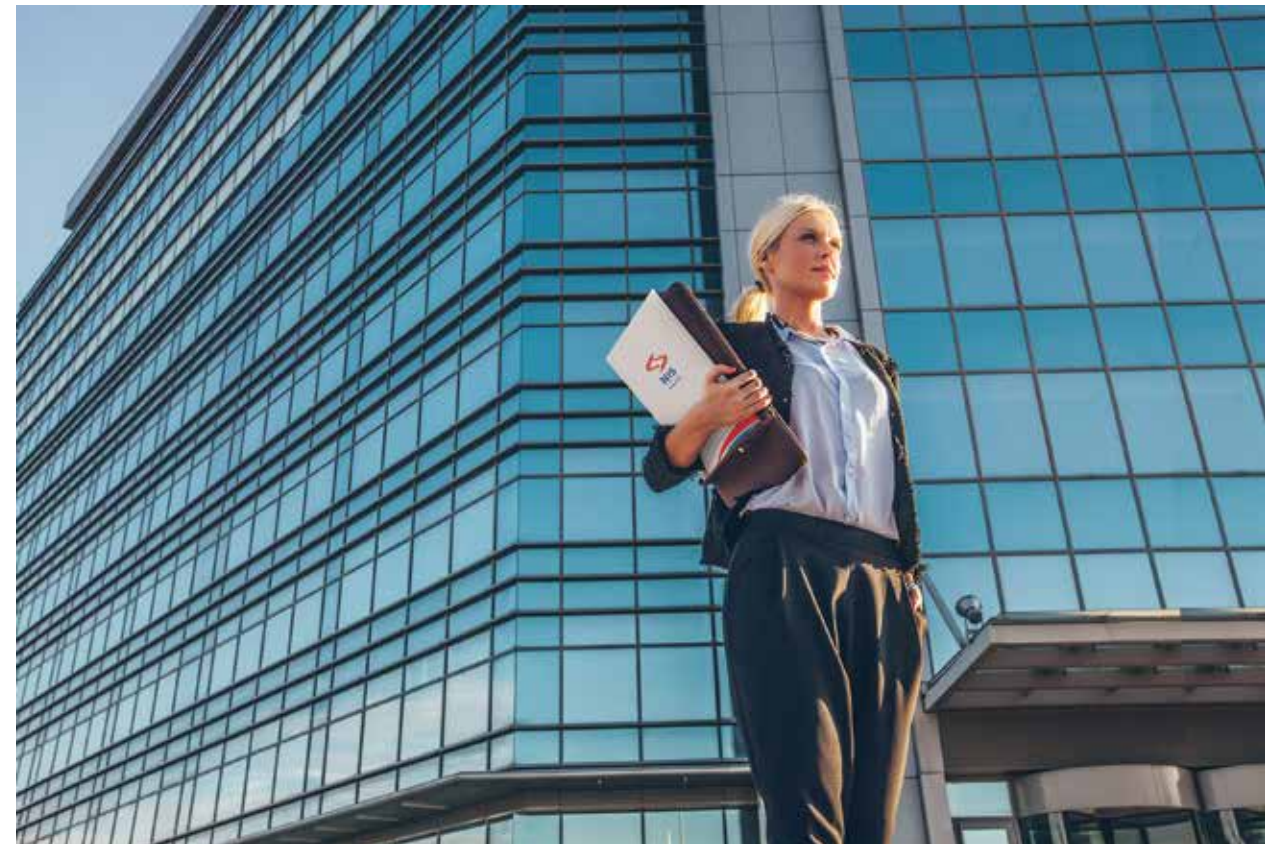
НИС је наставио и са одговорним односом према својим акционарима и инвеститорима. Тако је у 2019. години, седми пут заредом, НИС акционарима исплатио 25 одсто нето добити из претходне године и на име дивиденде издвојио 6,5 милијарди динара. Тако је од почетка исплате дивиденди у 2013. години акционарима укупно исплаћено преко 54,6 милијарди динара.

Добробит запослених остаје у фокусу НИС-а и не престано се ради на њиховом професионалном усавршавању. Тако је у 2019. години у обуке и тренинге уложено 257 милиона динара, а разноврсне програме прошло је више од 4.000 запослених. Велика пажња се посвећује здрављу запослених због чега је и у 2019. години настављено са организацијом великог броја превентивних здравствених прегледа, али и бесплатних спортских активности у којима је учествовао сваки трећи запослени НИС-а.

Желећи да допринесе развоју образовања у Србији НИС је наставио са организацијом студентских пракси. Покренут је нови програм под називом „NIS Calling“ који подразумева по 320 сати праксе коју одабрани студенти могу да искористе у периоду од три месеца, у складу са својим обавезама на

факултету. Програм је намењен студентима треће, четврте и пете године студија у Србији (мастер или апсолвент), као и држављанима наше земље који студирају у иностранству. Програмом „NIS Calling“ учесницима је омогућено да праксу обаве у готово свим секторима компаније, а ту могућност у 2019. години искористило је 60 одабраних студената. Поред тога, НИС је био ангажован и на повратку домаћих стручњака радно ангажованих у иностранству. На тај начин, Компанија жели да допринесе да најбољи домаћи експерти своје каријеру наставе у НИС-у и тиме учествују у даљем развоју наше земље.

НИС и у 2019. години остаје посвећен подршци заједници, развоју младих талената и промоцији научних, образовних и културних манифестација и институција. У различите програме друштвене одговорности уложено је преко 371 милион динара, од чега је 116,5 милиона динара било намењено подршци здравственим установама широм Србије путем програма „Заједници заједно“. Своју одговорност према заједници исказали су и запослени НИС-а, чланови Клуба волонтера, који су осмислили и спровели бројне акције са фокусом на подршку социјално угроженим категоријама, деци и омладини, уређење простора у дечјим болницама, као и заштиту животне средине.

Циљеви одрживог развоја

Циљеви одрживог развоја позивају на реализацији активности које ће омогућити заштиту планете, зауставити сиромаштво и обезбедити да сви људи уживају мир и просперитет.

Агенда 2030 поред раније дефинисаних приоритета укључује и области као што су климатске промене, економска неједнакост, иновације, одржива потрошња, мир и правда. Циљеви су међусобно повезани и често успех једног подразумева решавање питања повезаних са другим циљем.

Циљеви пружају јасне смернице за све земље, да у складу са својим сопственим приоритетима и изазовима усвоје правац деловања. Суочавају се са основним узроцима сиромаштва и уједињују нас како би направили позитивне промене за људе и планету истовремено пружајући заједнички план и агенду за решавање неких изазова који су претња свету, као што су сиромаштво, климатске промене и сукоби.

03 Добро здравље

04 Квалитетно образовање

05 Родна равноправност

06 Чиста вода и санитарни услови

07 Доступна и обновљива енергија

08 Достојанствен рад и економски раст

09 Индустрија, иновације и инфраструктура

11 Одрживи градови и заједнице

12 Одговорна потрошња и производња

13 Акција за климу

15 Живот на земљи

16 Мир, правда и снажне институције

3.

Добро здравље

Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за све,
у свим добрима.

Здравље је приоритет сваког појединца и
породице и зато су безбедност и здравље
запослених од изузетне важности за НИС-ову
породицу која броји више од

11.000 љанова

Бригом о запосленима, који су најважнији ресурс компаније, НИС поставља темеље за даљи развој и својим примером указује на значај превентивне заштите здравља и здравог начина живота.

и мерење БМИ индекса и контрола специфичних показатеља код пушача. Сprovedен је велики број кампања како би се код запослених промовисао здрав начин живота:

- Предавања о превенцији болести метаболизма, дијабетеса и гојазности,
- Предавања о утицају воде и проблемима који настају због хроничне дехидрације,
- Циклус предавања о превенцији менталног здравља,
- Циклус предавања о превенцији онколошких болести са акцентом на здраву исхрану,
- Предавања о превенцији кардиолошких болести,
- Предавања о превенцији болести изазваних седентарним начином живота.

Имајући у виду да су добро здравље и тимски рад запослених предуслови за квалитетан пословни резултат НИС већ 8 година развија корпоративни спорт, а у наредном периоду сарадња Гаспром њефта и НИС-а биће додатно обogaћена организацијом заједничких спортских догађаја и заједничким учешћем на такмичењима.

Током 2019. године запослени НИС-а и Гаспром њефта имали су прилику да заједно учествују на маратону у Београду и у Санкт Петербургу, али и да се међусобно надмећу на више од 5 догађаја, уз обележавање 10 година пословања Гаспром њефта у Србији. Више од 1.000 запослених је учествовало на интерним спортским догађајима и на такмичењима ван Компаније, где су у 15 спортских дисциплина освојили више од 140 признања и награда. Фокус НИС-а је на свакодневним физичким активностима које запослени могу да користе у више од 20 градова широм Србије. Бригом о запосленима, који су најважнији ресурс компаније, НИС поставља темеље за даљи развој и својим примером указује на значај превентивне заштите здравља и здравог начина живота.

Наша брига огледа се у организацији превентивних прегледа за запослене, промоцији здравог начина живота, као и непрестаном развоју корпоративног спорта.

Као друштвено одговорна компанија, НИС за своје запослене организује широку лепезу лекарских прегледа, у циљу превенције и раног откривања потенцијалних обољења. Поред редовних лекарских прегледа током 2019. године су били организовани и мини систематски прегледи како би запосленима биле омогућене контроле шећера у крви, контроле крвног притиска, као

4. Квалитетно образовање

Обезбедити инклузивно и квалитетно образовање и промовисати могућности целоживотног учења за све.

У жељи да допринесемо унапређењу квалитета образовања у Србији и да ученицима и студентима омогућимо савремене услове за школовање, до сада смо у домаћи просветни систем уложили преко

5 милиона евра

За нас је улагање у образовање најбоља инвестиција у будућност, а образовани млади људи темељ развоја сваке земље.

Желећи да допринесемо унапређењу квалитета образовања у Србији и да ученицима и студентима омогућимо савремене услове за школовање, до сада смо у домаћи просветни систем уложили преко 5 милиона евра.

Током 2019. године Компанија је потписала меморандуме о сарадњи са престижним руским универзитетима: Руским државним универзитетом за нафту и гас „И. М. Губкин“, Санктпетербуршким рударским универзитетом и Универзитетом МГИМО – Московским државним институтом међународних односа. Потписани су нови меморандуми о сарадњи са Универзитетом у Београду и Универзитетом у Новом Саду. Успостављена је сарадња са Машинским и Електронским факултетом Универзитета у Нишу.

У Машинској и Електротехничкој школи „Никола Тесла“ у Панчеву, у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и Заводом за унапређење образовања и васпитања, завршена је допуна и прилагођавање наставних програма, а отворени су и нови НИС кабинети за мехатронику и аутоматику у циљу побољшања услова рада, прилагођавања школског програма и школовања кадрова за потребе Рафинерије нафте Панчево.

У сарадњи са Српским хемијским друштвом, Друштвом физичара Србије и Друштвом математичара Србије НИС је, као и претходних 6 година, подржао организацију националних олимпијада из математике, физике и хемије и одлазак победника на међународне олимпијаде, на којима су у 2019. години остварени историјски успеси.

Реализоване су обавезне стручне праксе за стипендисте НИС-а који студирају на домаћим и факултетима из Руске Федерације. Такође, организовано је више од 250 пракси и теренских посета

компанији за студенте партнерских факултета, као и преко 30 гостујућих предавања НИС-ових стручњака и стипендиста на партнерским факултетима у Србији.

У оквиру популаризације руског језика, одржана је 7. НИС олимпијада знања. Настављена је подршка реализацији двојезичне наставе у ОШ „Јован Поповић“, Гимназији „Ј. Ј. Змај“ у Новом Саду и Алексиначкој гимназији, као и подршка одрж авању наставе на Педагошком факултету у Сомбору ради обезбеђивања адекватних кадрова за наставу руског језика. Отворени су НИС кабинети за руски језик у Тителу, Смедеревској Паланци, Брекову, Блацу, Бајиној Башти, Врбасу и на Филолошком факултету у Београду. НИС је, такође, подржао адаптацију и опремање кабинета у школама у којима се изучава руски језик. У сарадњи са Филолошким факултетом у Београду настављено је одржавање наставе

српског језика у Руској школи при Амбасади Руске Федерације.

У сарадњи са Фондацијом Пексим, НИС је и 2019. године био покровитељ и генерални спонзор осме свечане вечере српских студената на Универзитету Кембриџ.

НИС је до сада стипендирао више од 100 студената на факултетима у Србији и Руској Федерацији, а део њих већ је запослен у Компанији и даје снажан замах њеном даљем развоју. Поред наших редовних годишњих улагања у образовну инфраструктуру, промоцију науке и талентованих ученика и студената, у наредном периоду у фокусу нашег улагања биће безбедност у школама и дигитализација наставног процеса како бисмо допринели да наша земља изазове убрзаног технолошког напретка претвори у своје развојне шансе. У те сврхе уложићемо још готово милион евра.

Компанија НИС већ 8 година улаже у образовање квалитетних кадрова путем стипендирања студената и континуиране сарадње са образовним институцијама и научним друштвима у Србији и иностранству.

5. Родна равноправност

Постићи родну равноправност и оснаживати жене и девојчице
Унапредити родну равноправност и положај жена и мушкараца у
Републици Србији, допринети повећању улога жена у пословном
одлучивању и друштву уопште.

Верујемо у једнаке шансе за
све и за више од

11.600

наших запослених креирамо
амбијент у коме свако може у
пуној мери да искаже свој
потенцијал

Наши запослени долазе из ок

20 земаља

света и ми ту различитост видимо
као шансу за развој и размену
најбољих идеја и искустава

Поштовање високих стандарда корпоративне одговорности и посвећеност принципима пословне етике, законитог понашања и поштовања људских и радних права остају приоритет у пословању НИС-а.

Наш фокус је на примени високих стандарда за правично и безбедно радно окружење за све запослене, као и све оне са којима НИС послује. Приоритет нам је безусловно поштовање људских права, забрана дискриминације, поштовање равноправности и права запослених гарантованих Законом о раду, Колективним уговором и интерним актима Компаније.

У циљу спречавања дискриминације посебну пажњу посвећујемо положају жена и принципима родне равноправности. НИС је међу 1.800 компанија у свету потписница седам принципа Уједињених нација за оснаживање жена. У току 2019. године конституисана је Асоцијација за родну равноправност коју чине Надзорни и Извршни савет. На челу Надзорног савета је генерални директор НИС-а.

Верујемо у једнаке шансе за све и за више од 11.000 наших запослених креирамо амбијент у коме свако може у пуној мери да искаже свој потенцијал, без обзира на пол, националну припадност, верско опредељење или било који други статус који може утицати на неправедно прављење разлике између колегиница и колега. Наши запослени долазе из око 20 земаља света и ми ту различитост видимо као шансу за развој и размену најбољих идеја и искустава.

У 2019. години НИС је потписао „Партнерство за равноправност“ са Повереником за заштиту равноправности Републике Србије и тако постао део националног покрета за успостављање једнаких могућности и спречавања дискриминације.

Током 2019. године организовали смо две радионице под називом „У дневној соби о родној равноправности“, у Београду и Новом Саду и уз присуство колега, али и угледних личности разговарали о предрасудама, стереотипима, али и едукацији у области родне равноправности.

Од посебне важности за нас су погодности за запослене:

- Слободан дан поводом поласка деце у први разред основне школе
- Постепен повратак мајки са породилског одсуства – прве две радне недеље, након повратка са породилског одсуства, омогућен је рад 4 сата дневно
- За запослене на породилском одсуству, одсуству са рада ради неге детета и посебне неге детета, одобрава се исплата разлике између износа накнаде зараде одређеног на Решењу издатог од стране Градске управе и основне зараде запослене увећане за минули рад у месецу који претходи месецу почетка одсуства, а највише до актуелне петоструке просечне зараде на нивоу Републике Србије, тј. до износа максималне основице за плаћање доприноса
- Подстицање девојака и жена за бављење пословима који су традиционално перципирани као мушка занимања. У 2019. години у НИС-у је било ангажовано 366 инжењера међу којима чак 96 жена.

Брига о запосленима, поштовање једнакости и стварање једнаких могућности за све, биће и на даље темељи политике НИС-а у овој области.

6.

Чиста вода и санитарни услови

Обезбедити приступ пијаћој води и добре санитарне услове
за све.

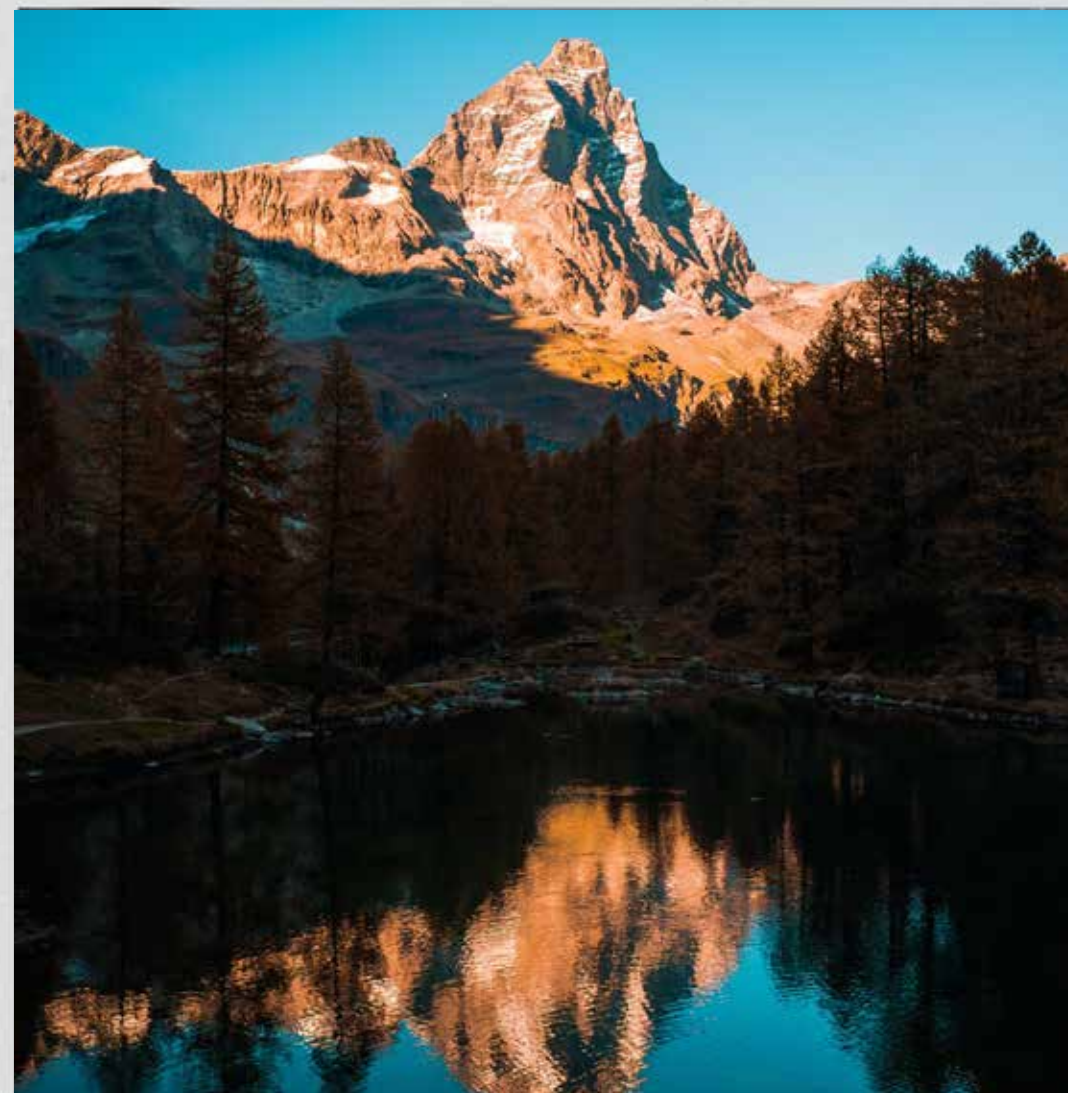
Свесни значаја који пијаћа вода
има у данашњем свету, остаћемо
посвећени

одговорном
односу

према водним ресурсима

Рециклирање
воде

у Рафинерији нафте у Панчеву,
за период од око три године успевамо
да сачувамо количину воде
пропорционалну целом
Савском језеру у Београду

Константна брига о животној и радној средини један је од наших приоритета и зато улажемо велике напоре како бисмо одговорно и рационално користили водне ресурсе уз стално унапређивање процеса пречишћавања отпадних вода.

воара и проверу водонепропусности. Како бисмо додатно допринели одговорном коришћењу водних ресурса, чак 78 одсто воде за сопствене потребе користимо из површинских вода као најмање осетљивих водних ресурса.

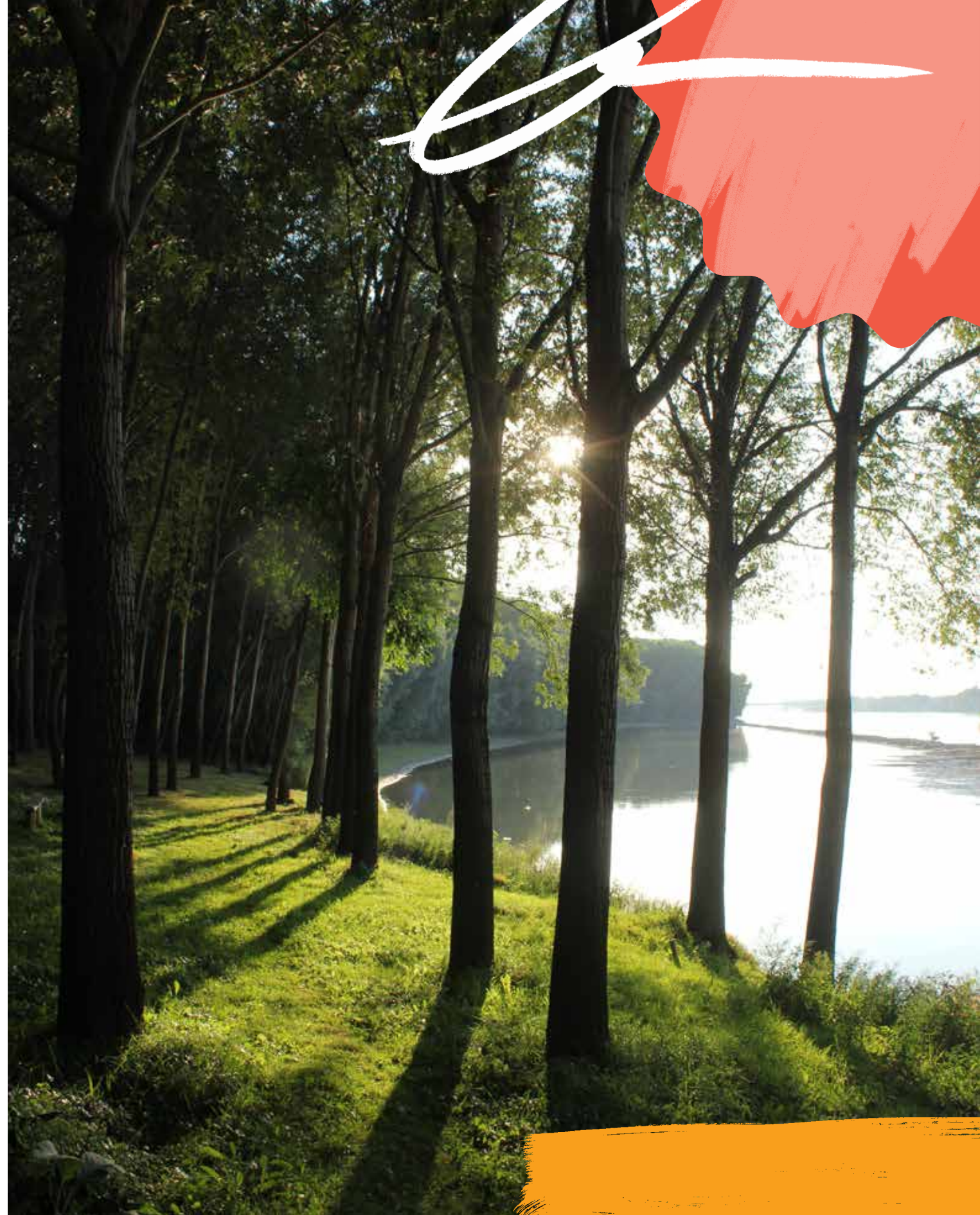
Захваљујући унапређењу технологије рециклирања воде у Рафинерији нафте у Панчеву, за период од око три године успевамо да сачувамо количину воде која је пропорционална целом Савском језеру у Београду. На тај начин чувамо резерве воде намењене јавном водоснабдевању, прехранбеној индустрији, као и наводњавању пољопривредних површина.

У НИС-у се велика пажња поклања управљању отпадним водама чијим пречишћавањем до захтеваног квалитета, у складу са законском регулативом, штитимо системе јавне канализације и крајње реципијенте. Током 2019. године наставили смо са уградњом нових и заменом постојећих сепаратора тако да сада поседујемо укупно 355 постројења за пречишћавање воде. Ради провере квалитета отпадних вода, као и ефикасности процеса пречишћавања врши се редован мониторинг свих емитера, као и мониторинг подземне воде, чиме се контролише утицај радних активности НИС-а на подземне воде и земљиште.

Једна од пратећих делатности НИС-а већ 14 година је флаширање пијаће воде из извора Јазак. Изворска вода високог квалитета и оптималног минералног састава, са једног од најчистијих фрушкогорских изворишта природне воде у непосредној близини манастира Јазак, производи се у складу са највишим стандардима у овом сегменту.

Свесни значаја који пијаћа вода има у данашњем свету, остаћемо посвећени одговорном односу према водним ресурсима, као једном од приоритета у области заштите животне средине.

Коришћење водних ресурса неопходно је за функционисање производно-технолошких процеса који између осталог подразумевају производњу паре, функционисање расхладних система, обезбеђење противпожарне заштите, хлађење резер-

7. Доступна и обновљива енергија

Обезбедити приступ доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све.

Сви наши пројекти, поред економских користи, доносе

*добробити
заједници*

у којој послујемо данас, као и генерацијама које долазе

Од 2013. године уложили смо више од

20 милиона

евра у изградњу малих електрана на нафтним и гасним пољима у Србији

Одговоран однос према ресурсима један је од темеља одрживог развоја наше компаније. Тржишту испоручујемо енергију коју производимо на еколошки одговоран начин и сваке године настојимо да унапредимо заштиту животне средине.

кат CO₂ емисија, јасно је да су обновљиви извори енергије једина одржива енергетска будућност. Према прогнозама Међународне организације за обновљиве изворе енергије (ИРЕНА) чак 86% енергије која се буде производила и трошила у свету средином овог века биће из обновљивих извора енергије. У истом контексту очекује се експанзија коришћења енергије ветра и чак четири пута више ветропаркова у свету, док би употреба соларне енергије требало да се утростручи.

Свесни потенцијала и значаја енергије ветра код нас и у свету, уз чињеницу да је специјализовани часопис Wind Power Monthly прогласио Србију петом најперспективнијом земљом за ветроиндустрију у 2020. години, реализација пројекта Ветроелектране Пландиште и евентуални развој нових пројеката из области обновљивих извора енергије одлична су шанса за допринос НИС-а глобалном одрживом развоју.

Од 2013. године уложили смо више од 20 милиона евра у изградњу малих електрана на нафтним и гасним пољима у Србији, у којима се из гаса који је раније спаљиван на бакљи производе топлотна и електрична енергија која се продаје на слободном тржишту. На овај начин остварили смо нове вредности за наше запослене и акционаре, али и значајно смањили емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Доступна и обновљива енергија представља један од циљева одрживог развоја Уједињених нација, јер се употребом обновљивих извора енергије не само штити животна средина, већ и обезбеђују енергетска сигурност и независност.

Имајући у виду неопходност ублажавања последица климатских промена и глобалног загревања, као и глобалну потребу за декарбонизацијом и амбицијом да до 2050. године имамо нулти ефе-

Такође, НИС је прва велика малопродајна мрежа у Србији која је у своју понуду уврстила компримовани природни гас који се због својих економских бенефита и еколошких предности назива енергентом будућности. Поред тога, компримовани природни гас за индустријску потрошњу производи се у НИС-овом постројењу на гасном пољу Острово чиме обезбеђујемо нову енергију за развој домаће привреде, али и подстичемо одговорност према животној средини.

8.

Достојанствен рад и економски раст

Промовисати инклузиван и одржив економски раст, запосленост
и достојан рад за све.

У 2019. години организовали смо

2.180
обука

на којима је учествовало више од
4.000 наших запослених

У те сврхе издвојили смо

257
милиона

динара и тежимо да наши
запослени буду лидери у
областима којима се баве

и

Према истраживању глобалне студентске организације које је реализовано током 2019. године, НИС је један од најпожељнијих послодаваца за младе у Србији.

Свесни своје одговорности једног од највећих послодаваца у Србији, велику пажњу посвећујемо запосленима и тежимо да они буду лидери у областима којима се баве, те да могу у потпуности да испуне све захтеве модерног пословања. Само у 2019. години, у сарадњи са екстерним провајдерима, организовали смо 2.180 обука на којима је учествовало више од 4.000 наших запослених. У те сврхе издвојили смо 257 милиона динара.

Година за нама је била година иницијатива и нових пројеката који су, пре свега, имали за циљ јачање НИС брэнда као послодавца и трансформацију корпоративне културе. Током 2019. усвојена је нова ХР стратегија, креиране су нове компанијске вредности. Такође, креирани су правац и стратегија циљане корпоративне

културе која ће допринети да компанија брже и ефикасније оствари своје стратешке циљеве, али и да креира радно окружење у складу са очекивањима запослених.

Према истраживању глобалне студентске организације које је реализовано током 2019. године, НИС је један од најпожељнијих послодаваца за младе у Србији. Ово нам је уједно и мотив да наставимо са позитивним променама у области управљања људским ресурсима и додатно унапредимо радно окружење. Радимо на развоју корпоративне културе како бисмо промовисали вредности као што су транспарентност, стручност, иновативност и одговорност запослених.

У Компанији је покренут низ догађаја за запослене чији је основни циљ да се креира боља атмосфера у радном простору и повежу запослени. Дан сладоледа, „Музички петак”, радионице за децу запослених, позоришне представе за запослене, само су неки од догађаја који су радне дане нашим колегама учинили веселијим и занимљивијим.

Регрутација и селекција кандидата у НИС-у заснива се на принципима којима се гарантују једнаке могућности за све запослене и потенцијалне запослене без обзира на пол, веру, политичко мишљење, национално или социјално порекло, и отклањају могућности било ког вида дискриминације. Свака одлука о кандидату мора бити заснована на објективним и релевантним критеријумима, тј. способности-

ма кандидата да задовољи захтеве и стандарде радног места.

НИС подржава слободу синдикалног удруживања и колективног преговарања, а Колективни уговор за запослене у НИС-у један је од најбољих у Србији и региону по социјалном пакету и бенефицијама које пружа запосленима.

Такође, тежимо да допринесемо и повратку домаћих стручњака из иностранства у Србију. Због тога реализујемо програм „Повратак у Србију“ чији је циљ да привучемо висококвалификоване професионалце, спремне да своје знање и вештине примене у нашој компанији. Кроз овај програм до сада је у НИС-у запослено више од 20 стручњака који су се вратили из иностранства.

9.

Индустрија, иновације и инфраструктура

Изградити модерну инфраструктуру, промовисати одрживу индустријализацију и неговати иновативност.

Модерна инфраструктура,

напредна
технологија

и иновације у свим сегментима пословања темељ су нашег даљег развоја у времену Четврте индустријске револуције

Покренули смо процес

дигиталне
трансформације

пројектима базираним на употреби вештачке интелигенције, машинског учења и обраде великих база података

Циљ НИС-а је да својим потрошачима поред најквалитетнијих производа омогући да користе савремене глобалне трендове и услуге.

примене иновативних технологија предуслов је опстанка на тржишту. НИС дигитализацију види и као шансу да унапреди своје пословање у свим сегментима, усаврши систем обука својих стручњака и трансформише се у компанију којој обрада великог броја података и друге савремене технологије омогућавају доношење најбољих пословних одлука. Циљ нам је да кроз овај процес допринесемо унапређењу заштите животне средине и безбедности запослених.

Процес дигитализације НИС види као шансу за стварање нових вредности за акционаре, уз истовремено омогућавање јединственог корисничког искуства за потрошаче и увођење иновативних услуга. Примена нових технологија и нови изазови у пословању уједно су и један од начина да компанија са тржишта рада привуче младе стручњаке који ће предводити даљи развој НИС-а.

Када је реч о сегменту истраживања и производње нафте и гаса ради се на реализацији пројекта чији је циљ да се применом опреме за виртуелну стварност и 3D технологије моделирања унапреди обука инжењера за рад на нафтним пољима, способност за одржавање опреме и реакција у случају непланираних догађаја. У овој области пословања НИС је, између осталог, ангажован и на пројектима употребе машинског учења чији је циљ дигитално препознавање типова стена од којих се састоје нафтна и гасна лежишта.

У оквиру дигиталне трансформације, у Блоку Прерада посебан фокус је на реализацији пројекта за повећање ефикасности и поузданости производних процеса. Такође, ради се на технологијама које ће омогућити бржу и квалитетнију обуку запослених и обезбедити стабилан рад Рафинерије нафте у Панчеву. Тако је запосленима омогућена виртуелна обука на постројењима чији ће рад тек почети. Ради се и на пројекту

Лидерску позицију на тржишту Србије, јачање конкурентности у региону и даљи развој компаније, НИС темељи на употреби савремене опреме и иновативних решења у свим сегментима бизниса. На овај начин НИС жели да изађе у сусрет све комплекснијим потребама својих потрошача и унапреди производне процесе и квалитет услуга.

Имајући у виду да послујемо у дигиталној ери, НИС је у 2019. години начинио значајан искорак у процесу дигиталне трансформације на свим нивоима компаније. Овај процес представља велики изазов за нафтну индустрију, а способност брзе

предиктивног детектовања кварова чији је циљ минимизација непланираних обустава рада рафинеријских постројења.

Када је реч о малопродаји, циљ НИС-а је да, пре свега, побољша искуство својих потрошача и омогући им да на домаћем тржишту, поред најквалитетнијих производа, користе и савремене глобалне трендове и услуге. Тако НИС настоји да својим корисницима омогући лакшу куповину и плаћање горива преко дигиталних канала.

У оквиру Научно-технолошког центра отворена је дигитална лабораторија која се бави истраживањем и применом нових дигиталних технологија за потребе бизниса НИС-а.

Дигитална трансформација у НИС-у не значи само примену иновативних технологија и опреме. Један од приоритета дигиталне трансформације је промена начина размишљања запослених и промена културе унутар компаније. Због тога је од посебне важности за НИС ангажовање младих мотивисаних стручњака који разумеју промене које доноси Четврта индустријска револуција и који ће бити у могућности да све њене изазове претворе у развојне шансе.

У протеклој години успешно је започет пилот пројекат увођења новог формата станица за снабдевање горивом компактног типа, модерних модуларних објеката намењених микро тржишним подручјима.

11. Одрживи градови и заједнице

Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим.

Пословне успехе преточити у општи бољитак, подржати развој заједнице.

Развој заједнице у темељу је свих наших друштвено одговорних програма. Наш приоритет су

*унапређење
у младе*

и напори да они своје пуне потенцијале остваре у својој земљи

ОД 2009. године у развој заједнице уложили смо преко

*3,8
милијарди*

динара и предано радимо на изградњи деčјих паркова, реконструкцији вртића и школа, опремању породилишта и болница, унапређењу услова за образовање, развоју културе, уметности и спорта

Поносни смо на чињеницу да смо подржали изградњу, обнову и опремање 37 дечјих болница и домова здравља, 77 игралишта и паркова, 12 лабораторија, 4 музеја, 4 позоришта и 14 породилишта.

Пословање у складу са принципима одрживог развоја је једно од НИС-ових стратешких опредељења. Програме друштвене одговорности НИС реализује под слоганом „Будућност на делу“ и њима жели да допринесе развоју заједнице, али и мотивише појединце да се ангажују на креирању боље будућности за све нас. Кроз ове програме НИС је у напредак заједнице у 2019. години уложио преко 371 милион динара. Развој заједнице у темељу је свих наших друштвено одговорних програма. Наш приоритет су улагања у младе и напори да они своје пуне потенцијале остваре у својој земљи. Зато предано радимо на изградњи дечјих паркова, реконструкцији вртића и школа, опремању породилишта и болница, унапређењу услова за образовање, развоју културе, уметности и спорта.

Само кроз програм „Заједници заједно“ од 2009. године уложили смо више од 10 милиона евра и реализовали преко 950 пројеката у 12 партнерских општина и градова у Србији. Поносни смо на

чињеницу да смо подржали изградњу, обнову и опремање 37 дечјих болница и домова здравља, 77 игралишта и паркова, 12 лабораторија, 4 музеја, 4 позоришта и 14 породилишта.

Због тога за нас „Заједници заједно“ није само корпоративни програм – за нас је то могућност да суштински допринесемо бољем животу наших суграђана и изађемо у сусрет растућим потребама заједнице. Дечји осмеси који нас дочекују широм Србије највећа су награда за нас, али и мотив да наставимо путем којим смо кренули пре 12 година.

Верујемо да је одговоран однос према заједници и будућим генерацијама једини начин да се изгради међусобно поверење и пријатељство, те је у 2019. години фокус улагања био на подршци здравственим установама, посебно оним у којима се лече деца. Кроз 20 пројеката у 13 градова и општина широм Србије уложено је 116,5 милиона динара који су искоришћени за набавку савреме-

не медицинске опреме и апарата, као и реконструкцију важних здравствених установа.

НИС и у 2019. години наставио да подржава развој дечјег и аматерског спорта, настојећи да промовише здрав начин живота и допринесе формирању нових генерација спортских шампиона наше земље. Истовремено, Компанија је остала пријатељ значајних културних манифестација међу којима су и Радост Европе, Београдски фестивал игре и Јесењи позоришни фестивал на Мокрој Гори. Одлучан да промовише младе, успешне и хумане појединце, НИС је током 2019. године заједно са ЕХИТ фондацијом четврту годину заредом организовао конкурс „Youth Heroes“ чији је основни циљ да се млади хероји у Србији представе јавности и промовишу, како би постали инспирација, понос и узор за нове генерације.

Запослени НИС-а, чланови Клуба волонтера, осмислили су и спровели у дело читав низ волон-

терских акција. Тако је кроз пет акција Клуба волонтера у оквиру компанијског конкурса „Улепшај! Подучи! Обрадуј!“ пружена подршка деци и младима из социјално угрожених категорија. Волонтери НИС-а током 2019. године учествовали су и у уређењу Ботаничке баште у Београду, а захваљујући њима библиотека Алексиначке гимназије богатија је за више од стотину уџбеника и стручне литературе на руском језику. Више од 300 НИС-ових запослених из читаве Србије, заједно са менаџментом, пружило је подршку активистима НУРДОР-а у акцији „Пружи корак“ намењеној прикупљању средстава за изградњу нове, треће по реду, Родитељске куће у Београду. Активним спровођењем корпоративног волонтеризма запослени НИС-а изнова су показали да су спремни да се ангажују за добробит шире заједнице, а њихове акције награђене су и националном наградом за волонтирање у категорији „Искорак године“ коју додељују Форум за одговорно пословање и Смарт колектив.

12. Одговорна потрошња и производња

Обезбедити одрживе облике потрошње и производње.

Наши развојни пројекти, поред
економске користи,
подразумевају

одговорну
потрошњу

ресурса, производњу која не
нарушава животну средину и
бенефите за будуће генерације

Циљ којем тежимо је амбициозан – радни

процеси без
штете

и негативних утицаја на околину

И поред бројних промена у деценији за нама, остали смо посвећени једном циљу – да се сви наши радни процеси одвијају у складу са принципима одрживог развоја.

Од 2009. године у развој наше Компаније уложили смо више од 3 милијарде евра. Захваљујући овим улагањима НИС је из локалне нафтно-гасне компаније прерастао у један од највећих енергетских система у овом делу Европе. Наши пројекти, поред економске користи, подразумевају одговорну потрошњу ресурса, производњу која не нарушава животну средину и бенефите за будуће генерације. Циљ којем тежимо је амбициозан – радни процеси без повреда и негативних утицаја на околину.

У складу са тим, наши капитални развојни пројекти подразумевају модернизацију уз даље унапређење заштите животне средине. Један од њих је и Дубока прерада у Рафинерији нафте Панчево, вредан 300 милиона евра. Изградња нових постројења нашој компанији ће омогућити про-

изводњу веће количине најквалитетнијих горива, али и нови производ – нафтни кокс. На овај начин додатно ћемо допринети енергетској стабилности Србије, јер се кокс сада искључиво увози у нашу земљу.

Истовремено, Дубока прерада ће значити и престанак производње мазута са високим садржајем сумпора што ће допринети да Србија испуни своје међународне обавезе о смањењу процента сумпора у течним горивима.

Такође, током 2019. реализовани су пројекти уградње Low NOx горионика на процесним пехима постројења хидродесулфуризације II, Атмосферске дестилације и флуид каталитичког крекинга – FCC у Рафинерији нафте у Панчеву у циљу усаглашавања рада постројења са Дирек-

тивом 2010/75/EZ о индустријским емисијама и строжијим граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух.

У 2019. години је започета и изградња термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) Панчево коју НИС реализује у сарадњи са „Гаспром енергохолдингом“. У овом постројењу ће се на еколошки прихватљиви начин – из гаса, приоизводити топлотна и електрична енергија. Технологија ТЕ-ТО Панчево је тренутно најбоља са аспекта енергетске ефикасности и екологије и представља економски најоправданије техничко решење коришћења природног гаса као горива. Такође, ТЕ-ТО ће допринети повећању стабилности снабдевања електричном енергијом, захваљујући усмеравању дела произведене електричне енергије у енергетски систем Србије.

Крајем 2019. године НИС је потписао уговор са реномираном међународном компанијом Lummus Technology о наставку модернизације Рафинерије нафте Панчево. Овај уговор тиче се набавке савремене INDMAX технологије и базног пројекта за модернизацију постројења каталитичког крекинга (FCC) у Рафинерији. Нове технологије допринеће повећању производње пропилена, а биће изграђено и постројење за производњу ЕТВЕ (високооктанске компоненте бензина), што ће додатно повећати вредност корпе рафинеријских производа. Такође, финализација пројекта која је планирана до другог квартала 2024. године значиће унапређење заштите животне средине кроз смањење емисија чврстих честица, а поред тога биће омогућена ефикаснија производња бензина са био компонентом.

13.

Акција за климу

Предузети хитну акцију у борби против климатских промена и њених последица.

Живити и радити

у складу са паролом да ову земљу
нисмо наследили од својих предака,
већ позајмили од генерација које долазе

Свесни да енергетски сектор којем припадамо, има посебну одговорност за заштиту животне средине, желимо да дамо свој пуни допринос заштити животне средине и смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште.

У својим пословним процесима користимо најбоље доступне технике, а значајна средства инвестирани смо у набавку савремене опреме за Рафинерију нафте Панчево како бисмо додатно смањили емисије загађујућих материја у ваздух. У претходним годинама емисије загађујућих материја у ваздух у Рафинерији смањене су значајно, концентрације бензена су мање од вредности прописаних стандардима ЕУ, а емисија испарљивих органских једињења приликом утовара цистерни на аутопунилишту сведена су на минимум. Такође је извршена реконструкција и модернизација комплекса за производњу бензина, дизела и гасова, као и реконструкција Дунавског пристаништа.

Ради осигурања здравог и безбедног окружења, као и поштовања законских прописа из области HSE, Компанија посебан значај придаје системском приступу активностима на унапређењу заштите животне средине. Извршена је идентификација свих извора емисија у медијуме животне

средине, успостављен систем за праћење и извештавање свих заинтересованих страна о емисијама загађујућих материја и предузимање техничко – технолошких мера за смањење емисија.

У циљу даљег усклађивања са законском регулативом из области управљања емисијама гасова са ефектом стаклене баште, унапређења квантификације емисија CO₂ и транспарентног приказа утицаја делатности Компаније на климатске промене од стране екстерне специјализоване куће крајем 2019. године започета је израда студије дефинисања мера и активности потребних за квантитативно одређивање и прорачун као и израда годишњег извештаја о емисијама гасова са ефектом стаклене баште у Компанији. Студијом ће бити дефинисана методологија за прорачун емисија како би се стекла могућност приказа годишњег carbon footprint-а Компаније и успостављен оквир за израду инвентара гасова са ефектом стаклене баште на нивоу НИС-а чиме ће се створити предуслови за боље управљање емисијама и идентификовање мера за њихово смањење. Извештај о емисијама гасова са ефектом стаклене баште биће урађен у складу са смерницама глобално прихваћеног Протокола за гасове са ефектом стаклене баште (GHG Protocol), као и осталим релевантним документима која се користе у светским нафтним компанијама.

Са поносом истичемо да је наша Рафинерија први енергетски објект у Србији који је од надлежних државних органа добио интегрисану IPPC дозволу о спречавању и контроли загађења животне средине. Овом дозволом се потврђује да је производни процес у Рафинерији у потпуности усклађен са највишим домаћим и европским стандардима у области заштите животне средине. Својим деловањем настојимо да инспиришемо и друге компаније да бригу о животној средини уврсте у своју листу приоритета.

15.

Животи на земљи

Заштитити, обновити и промовисати одрживу употребу земаљских екосистема, одрживо управљати шумама, супротставити се дезертификацији и зауставити и преокренути деградацију земљишта и зауставити губитак биодиверзитета.

Имамо само једну земљу и из дана
у дан радимо на томе да она буде

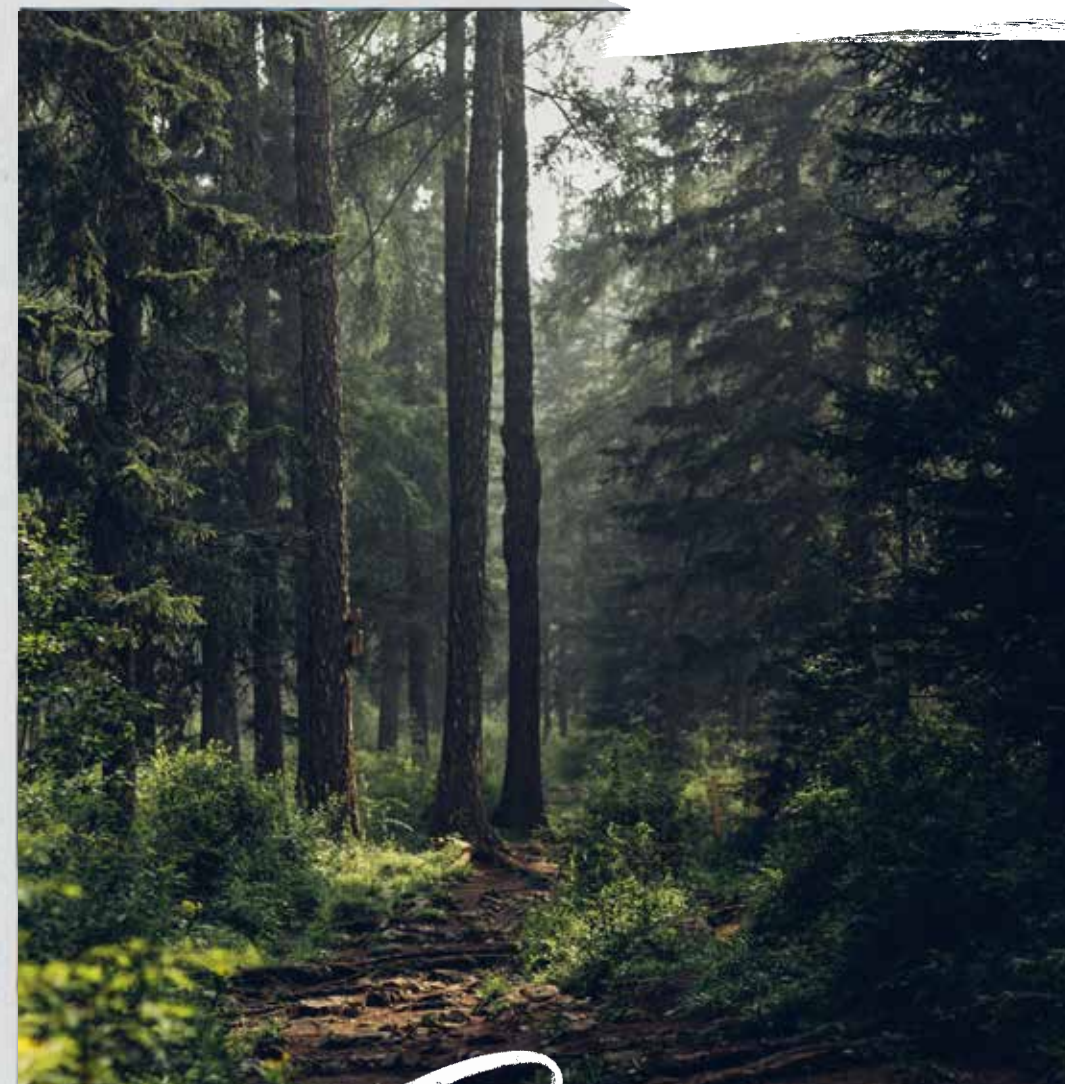
боље
и лепше

место за све нас

Компанија реализује
пројекте у складу са условима

заштите
природе

дефинисаних од стране надлежних
институција – Покрајинског завода за
заштиту природе и Завода за заштиту
природе Србије, који су усмерени на
заштиту биодиверзитета

Посвећеност одрживом развоју и испуњење захтева законске регулативе кроз најбоље праксе управљања резултирале су чињеницом да је НИС један од лидера у заштити животне средине у нашој земљи, али и у окружењу.

Санацијом земљишта на коме су обављане активности истраживања и бушења нафтних и гасних бушотина, као и експлоатације нафте и гаса, отклања се ризик по здравље локалног становништва и запослених на овим објектима.

Током 2019. године настављене су активности на санацији историјског загађења. Санирано је 8 примарних исплачних јама, површине 5.140 m², и упојни базен у Кикинди, површине 11.276 m². У периоду 2009–2019. године извршена је санација преко 98% постојећих примарних исплачних јама и 2 упојна базена, а првобитној намени – земљишту за пољопривредну производњу, враћена је површина од 150.612 m².

Током 2019. године наставило се са унапређењем процеса, као и компетенција запослених и оператера, путем обука, радионица, аудита и састанака са оператерима и лабораторијама. Одржано је:

- 4 радионице на тему управљања хемикалијама,
- радионица на тему обима и садржаја Студија

о процени утицаја на животну средину, ГРРС дозвола и управљања хемикалијама са представницима Министарства заштите животне средине, Покрајинског секретаријата за грађевинарство и заштиту животне средине, Машинског факултета из Београда и Технолошког факултета из Новог Сада.

- 8 аудита овлашћених и акредитованих лабораторија;
- округли сто на тему унапређења квалитета мониторинга медијума животне средине и примене нових прописа у вези са мониторингом земљишта са представницима више лабораторија, Покрајинског секретаријата за грађевинарство и заштиту животне средине, Института за ратарство и повртарство и ПМФ– Департмана за хемију, биохемију и заштиту животне средине;
- 6 аудита оператера за управљање отпадом.

НИС је 2019. године подржао и десети по реду Програм „За чистије и зеленије школе у Војводини“, који организује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине. У оквиру овог Програма, наши запослени на пословима заштите животне средине одржали су презентације ученицима Гимназије у Кикинди о управљању отпадом и еколошким пројектима у НИС-у.

НСЕ кампањама обележени су „Сат за нашу планету“ 25. марта; Дан Дунава, 29. јуна; и Дан заштите озонског омотача, 16. септембра. Придружили смо се шетњи на Поповици под називом „Ружичасти корак за здравље“, 31. октобра, поводом месеца борбе против рака дојке.

Посвећеност одрживом развоју и испуњење захтева законске регулативе кроз најбоље праксе управљања резултирале су чињеницом да је НИС један од лидера у заштити животне средине у нашој земљи, али и у окружењу.

16.

Мир, правда и снажне институције

Промовисати мирољубива и инклузивна друштва за одрживи
развој, обезбедити приступ правди за све и изградити ефикасне,
поуздане и инклузивне институције на свим нивоима.

Верујемо да наши потрошачи заслужују само

наквалитетније производе

а да сви учесници на тржишту
имају право на фер и равноправну конкуренцију

Активно учествујемо у променама у области маркирања горива и мониторинга квалитета нафтних деривата, јер верујемо да наши потрошачи заслужују само најквалитетније производе, а да сви учесници на тржишту имају право на фер и равноправну конкуренцију.

У циљу унапређења правног оквира пословања, кроз учешће у јавним расправама, НИС је дао допринос при доношењу низа закона који уређују рад и запошљавање, област трговинских односа и економије, као и прописа који даље усаглашавају домаћу регулативу са регулативом Европске уније, пре свега у области заштите животне средине. У 2019. години посебна пажња посвећена је доношењу веома важног Закона о агенцијском запошљавању у којем се први пут у Републици Србији уређује питање запошљавања лица преко агенција за привремено запошљавање, тзв. лизинг радне снаге, али и врши усклађивање дома-

ћег законодавства са конвенцијом Међународне организације рада број 181, Препоруком 188 и ЕУ Директивом 2008/104.

НИС је у 2019. години сарађивао са пословним удружењима руководећи се заједничким интересом за континуираним побољшањем пословног амбијента у Србији. Сарадња са удружењима дозвољава размену знања и искустава са широм пословном заједницом у Србији и отвара могућност за припрему оптималних предлога за унапређење услова пословања.

НИС је у току 2019. године сарађивао са Координационом комисијом за унапређење инспекцијског надзора као и надлежним инспекцијским органима у циљу одржавања ефикасне контроле у овој области. Као свеобухватну меру смањења сивог тржишта у земљи, НИС подржава имплементацију Националног програма за сузбијање сиве економије и повезаног Акционог плана за 2019–2020. годину.

Активно учествујемо у променама у области маркирања горива и мониторинга квалитета нафтних деривата, јер верујемо да наши потрошачи заслужују само најквалитетније производе, а да сви учесници на тржишту имају право на фер и равноправну конкуренцију.

Верујемо да смо својим напорима допринели постизању заједничког циља, а то је слободно тржиште са јасним правилима за све учеснике. И у наредном периоду остаћемо посвећени конструктивном раду на регулисању пословања у овом сектору не само у Србији, већ и на осталим тржиштима на којима смо присутни. Истовремено, настојаћемо да своје најбоље пословне праксе поделимо са партнерима, уверени да је унапређење пословне климе подстицај за даљи развој наше компаније.

Профил компаније

Организациони профил компаније					
ГРИ 102–1	Назив организације		укључујући запослене и надгледане раднике подизвођача		
ГРИ 102–2	Основни брендови, производи и/или услуге	ГРИ 102–9 ГРИ 102–10	Ланац снабдевања организације Значајне организационе промене у Компанији у периоду извештавања		
ГРИ 102–3	Седиште организације		Управљање ризицима		
ГРИ 102–4	Број земаља у којима организација послује	ГРИ 102–11 ГРИ 102–12	Екстерно израђене економске, еколошке и социјалне повеље, принципи или друге иницијативе на које се организација обавезује или којих се придржава		
ГРИ 102–5	Природа власништва и облик правне својине		Чланство у удружењима		
ГРИ 102–6	Тржишта на којима Компанија послује				
ГРИ 102–7	Величина организације, укључујући: укупан број запослених, укупан број операција, нето добит, количину обезбеђених производа и/или услуга	ГРИ 102–13			
ГРИ 102–8	а. Укупан број запослених по врсти уговора о раду и полу б. Укупан број стално запослених по типу уговора и полу в. Укупан број запослених по нивоу руковођења и полу г. Укупан број запослених по региону и полу д. Навести уколико значајан део послова Компаније обављају запослени који су правно препознати као самозапослени или особе које нису запослени или надгледани радници				
Стратегија					
		ГРИ 102–14	Изјава највишег доносиоца одлука организације		
Етика и интегритет					
		ГРИ 102–16	Мисија, визија и вредност Компаније		
Управљање					
		ГРИ 102–18	Процедуре највишег управног тела за надзор економских, еколошких и социјалних перформанси организације		
Односи са заинтересованим странама					
		ГРИ 102–40	Листа заинтересованих страна значајних за пословање Компаније		
		ГРИ 102–41	Проценат запослених обухваћених колективним уговором		
		ГРИ 102–42	Начин избора заинтересованих страна значајних за пословање Компаније		
		ГРИ 102–43	Пристап Компаније односима са заинтересованим странама		
		ГРИ 102–44	Кључне теме које су се појавиле приликом укључивања заинтересованих страна		
Праксе извештавања					
		ГРИ 102–45	Делокруг извештавања		
		ГРИ 102–46	Процес дефинисања значајних тема за пословање Компаније		

ГРИ

индикатори

ГРИ 201: Економски показатељи

ГРИ 201-1 Директно генерисана и дистрибуирана економска вредност

Дистрибуирана економска вредност у хиљадама динара	2018.	2019.
Директно генерисана вредност	282.165.889	272.692.711
Дистрибуирана економска вредност	261.211.206	250.856.152
Оперативни трошкови	223.589.944	214.026.588
Зараде запослених и остале накнаде	20.101.583	21.364.042
Кamate на примљене кредите и исплаћене дивиденде	9.019.687	8.222.679
Порези*	8.288.900	7.059.302
Инвестиције у заједницу	211.092	183.540
Увећање економске вредности Компаније	20.954.683	21.836.559

* Датим износом нису обухваћени индиректни порези.

ГРИ 201-2 Ризици и могућности за компаније повезани са климатским променама

Производњом горива са смањеним садржајем сумпора, унапређењем енергетске перформансе, изградњом когенерационих енергана, утискивањем CO₂ и започињањем изградње ветропарка, НИС доприноси смањењу климатских промена.

У 2019. години настављено је утискивање CO₂, издвојеног из гаса на Аминском постројењу у Погону за припрему нафте и гаса у Елемиру у лежиште Русанда. На овај начин, смањена је емисија CO₂ у атмосферу а утиснути CO₂ доприноси повећању

производње гасних бушотина одржавањем лежишног притиска.

Коришћење енергије ветра, сунца, биогаса и других алтернативних горива, имплементацијом мера за повећање енергетске ефикасности и применом савремених технологија, позитивно се утиче на ублажавање климатских промена. Компанија улагањем у ветрогенераторе проширује своје активности као енергетска компанија, уз поштовање еколошких принципа.

ГРИ 201-3 Дефинисани бенефити приликом одласка у пензију

Компанија врши укалкулисавање обавеза за исплату отпремнина и пензија за запослене, као и за јубиларне награде.

ГРИ 201-4 Значајна финансијска помоћ примљена од владе

У току 2019. године Компанија није била корисник значајне финансијске помоћи од стране владе Републике Србије.

ГРИ 202: Тржишно присуство

ГРИ 202-1 Однос најниже плате у компанији и законом прописане минималне зараде на значајним локацијама

Минимална месечна основна бруто зарада наших запослених је изнад минималне бруто зараде у Србији.

ГРИ 202-2 Праксе запошљавања топ менаџмента од стране локалне заједнице на значајним локацијама рада

Запослени до нивоа директора дирекције - старосна структура, полна структура и држављанство									
	Број/Ниво	Генерални директор	Саветници и заменици Генералног директора	Директор функције/блока	Саветници и заменици директора функције/блока	Директор ћерке фирме	Директор дирекције	Саветници и заменици директора дирекције	Директор представништва
Старост	НИС а.д. Нови Сад	1	2	13	5	0	70	0	0
	<30	0	0	0	0	0	0	0	0
	30-50	1	0	8	4	0	61	0	0
	>50	0	2	5	1	0	9	0	0
	Представништва и огранци	0	0	0	0	0	0	0	3
	<30	0	0	0	0	0	0	0	0
	30-50	0	0	0	0	0	0	0	2
	>50	0	0	0	0	0	0	0	1
	Зависна друштва у земљи	0	0	0	0	4	12	0	0
	<30	0	0	0	0	0	1	0	0
	30-50	0	0	0	0	3	9	0	0
	>50	0	0	0	0	1	2	0	0
Пол	НИС а.д. Нови Сад	1	2	13	5	0	70	0	0
	Мушкарци	1	2	10	5	0	59	0	0
	Жене	0	0	3	0	0	11	0	0
	Представништва и огранци	0	0	0	0	0	0	0	3
	Мушкарци	0	0	0	0	0	0	0	3
	Жене	0	0	0	0	0	0	0	0
	Зависна друштва у земљи	0	0	0	0	4	12	0	0
	Мушкарци	0	0	0	0	4	8	0	0
Држављанство	Жене	0	0	0	0	0	4	0	0
	НИС а.д. Нови Сад	1	2	13	5	0	70	0	0
	Домаће	0	2	4	0	0	44	0	0
	Страно	1	0	9	5	0	26	0	0
	Представништва и огранци	0	0	0	0	0	0	0	3
	Домаће	0	0	0	0	0	0	0	2
	Страно	0	0	0	0	0	0	0	1
	Зависна друштва у земљи	0	0	0	0	4	12	0	0
	Домаће	0	0	0	0	1	8	0	0
	Страно	0	0	0	0	3	4	0	0
	Укупно	1	2	13	5	4	82	0	3

* У категорију менаџера су укључени: топ менаџмент, виши менаџмент и средњи менаџмент. Нижи менаџмент (почев руководиоца служби и ниже) није укључен у категорију менаџера

ГРИ 203: Индиректни економски утицај

ГРИ 203-1 Развој и утицај инфраструктурних улагања и услуга пружених првенствено за јавну корист кроз комерцијално или „про боно” ангажовање или у натури

НИС већ годинама настоји да своје пословне успехе подели са заједницом у којој послује и на тај начин допринесе унапређењу квалитета живота грађана. Од 2009. године компанија је у друштвено одговорне програме уложила око 3,8 милијарди динара. Између осталог, НИС је подржао изградњу, обнову и опремање 37 дечјих болница

и домова здравља, 77 игралишта и паркова, 12 лабораторија, 4 музеја, 4 позоришта и 14 породилишта. И у 2019. години у заједницу су уложена значајна средства – преко 371 милион динара, а посебан фокус је био на унапређењу рада здравствених установа у којима се лече најмлађи зашта је издвојено 116,5 милиона динара.

ГРИ 203-2 Значајни индиректни економски утицај, укључујући и величину утицаја

НИС је једна од компанија чија пословна улагања покрећу привредне активности у Србији, посебно имајући у виду велики број домаћих извођача и добављача које ангажујемо. Инвестициони портфолио НИС-а у 2019. години износио је 42,2 милијарде динара, што је највећи износ ула-

гања компаније од 2013. године. Са значајним инвестицијама биће настављено и у наредном периоду, пре свега када је реч о истраживању и производњи нафте и гаса, модернизацији Рафинерије нафте Панчево и унапређењу рада мало-продајне мреже.

ГРИ 204: Процес набавке

ГРИ 204-1 Проценат набавки од локалних добављача на значајним локацијама на којима компанија послује

Приликом процеса набавке, основна начела су:

- Начело економичности и ефикасности процеса
- Начело обезбеђивања конкуренције и једнакости међу понуђачима

Начела и пословну логику увек прати стандардизација пословних процеса кроз усвојена документа: правилнике, политике, стандарде и упутства. У НИС-у се даје приоритет конкурентном начину избора добављача или извођача.

Уколико постоји пословна потреба за примену неконкурентног начина избора, она мора да буде образложена од стране наручиоца. Конкурентан начин избора се заснива на анализи алтернативних тржишних понуда и избору добављача који је доставио технички прихватљиву и оптималну понуду за НИС, што се тиче цене, рока испоруке/извршења, гарантног рока, средстава обезбеђења или додатних погодности/бенефиција.

У циљу унапређења сарадње са добављачима, НИС спроводи једном годишње анкету и радионице у којима учествују сви кључни добављачи. Механизмима квантитативног и квалитативног истраживања, НИС идентификује и преиспитује све потенцијалне проблеме са којима се добавља-

чи суочавају у поступку споровођења процедура набавке. Резултат овог рада је стварање баланса између потреба добављача и потреба НИС-а, поштујући основне принципе и стандарде компаније у спровођењу процедура набавке.

Структура набавки без Гаспром њефта						
Година	Укупна вредност набавки у хиљадама динара	Укупан број добављача са којима Компанија сарађује	Укупна вредност набавки од локалних добављача у хиљадама динара	Укупан број локалних добављача	Проценат набавки од локалних добављача вредносно	Проценат локалних добављача у укупном броју добављача
2018	185.089.882	2.567	82.739.262	2.072	45%	81%
2019	193.466.370	2.604	93.746.609	2.075	48%	80%

Структура набавки са Гаспром њефтом						
Година	Укупна вредност набавки у хиљадама динара	Укупан број добављача са којима Компанија сарађује	Укупна вредност набавки од локалних добављача у хиљадама динара	Укупан број локалних добављача	Проценат набавки од локалних добављача вредносно	Проценат локалних добављача у укупном броју добављача
2018	263.239.698	2.567	82.739.262	2.072	31%	81%
2019	237.955.403	2.604	93.746.609	2.075	39%	80%

ГРИ 205: Процедуре везане за анти-корупцијско деловање

ГРИ 205-1 Укупан број и проценат организационих делова за које се процењује ризик у вези са корупцијом и значајни идентификовани ризици

У свим организационим деловима у Компанији се континуирано анализирају тежишни ризици везани за корупцију. Врши се стални мониторинг индикатора корупције*, претежно у области набавке роба и услуга, у пословању са купцима, као и кроз процес верификације кандидата за пријем у радни однос, постављења на менаџерске и друге руководеће позиције унутар Компаније, те у процесу верификације пословних привредних субјеката приликом ступања у уговорни однос и у усаглашавању уговорних и нормативно-методолошких докумената.

Област пословања посебно изложена ризику везаном за корупцију је набавка роба и услуга, с обзиром на непосредну комуникацију са добављачима и значајан проток новца, а иницијатива за коруптивно понашање може да потекне и од понуђача и од наручиоца услуге. Међутим, корупционе активности су карактеристичне и за област пословања са купцима, најчешће кроз привилеговање појединих тзв. „великих“ купаца, али и кроз фаворизовање по основу паритета, начина транспорта или времена отпреме. Најраспрострањенији вид привилеговања купаца је изражен кроз закључивање уговора или испоруку веће количине робе, без обзира на неизмирене финансијске обавезе, настале из претходних уговора и испорука.

* Под појмом „корупција“ у анализи је коришћена дефиниција преузета из Националне стратегије за борбу против корупције: Корупција је однос који се заснива злоупотребом овлашћења у јавном и приватном сектору у циљу стицања личне користи или користи за другог. Ради се о ширем схватању појма корупције, која се не своди на опште усвојено мишљење да се ради о давању или примању мита, већ се подразумева свака радња која потиче, делимично или потпуно, из мотивација који су друштвено неприхватљиви.

Током 2019. године је анализирано више индиција које су наводиле на елементе могућег корупционог деловања, посебно у службама набавке. Проценом ризика, као тежишни ризици у области корупције идентификовани су:

- Злоупотреба положаја одговорног лица, где су као фактори настанка издвојени: неодговоран однос према повереној имовини Компаније; недовољна заштита имовине Компаније; непостојање или непотпуност процедура интерних контрола; пропусти у раду линијских и функционалних руководилаца; противправно поступање запослених.
- Несавестан рад у служби
- Проневера у служби

Будуће обавезе

- Развијање и продубљивање свести запослених Компаније о препознавању и штетности појавних облика корупције;
- Мониторинг и превентивне активности које ће побољшати пословну атмосферу и умањити могућности корупционог деловања;
- Тренинзи, обуке и стручне радионице као експертска помоћ менаџменту у препознавању елемената корупције;
- Учешће у изради и усаглашавању интерних нормативних докумената са циљем уградње контролних механизма ради свођења могућности коруптивног деловања на минимум;
- Сарадња, унапређење и координација мера и активности на сузбијању корупционих активности са надлежним државним органима.

ГРИ 205-2 Комуникација и обука у вези правила и процедура против корупције

Органи и тела органа управљања

Чланови органа и тела органа управљања НИС-а су са правилима и процедурама против корупције упознати у складу са Одлуком генералног директора, којом је усвојен типски образац Споразума о антикорупцијском понашању. Такође, чланови органа и тела органа управљања су упознати са Политиком Компаније у области борбе против корупције и превара, посебно са клаузулом о поштовању законодавства у области борбе против превара и корупције. Сви чланови органа и тела органа управљања и то чланови Одбора директора, Саветодавног одбора генералног директора, као и чланови комисија Одбора директора (Комисије за ревизију, Комисије за именовања и Комисије за накнаде) и Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара су упознати са важећим правилима и процедурама везаним за антикорупционе активности.

Новозапослени

Током 2019. године је у континуитету вршено упознавање са правилима и процедурама против корупције, тако да су сви новозапослени били обухваћени уводним предавањима која су укључивала и проблематику корупције.

Запослени

Компанија је током 2019. године реализовала не-посредне облике обучавања запослених на теме у којима је, између осталог, указивано и на антикорупцијска питања. Теме су се односиле на области из заштите информација и пословних података, са посебним акцентом на заштиту података о личности, заштиту од злонамерног мејла и софтвера, значају и улози људског фактора у сај-

бер безбедности – употреба и примена Deep и Dark Web. Предметним обукама обухваћена су укупно 183 запослена.

Осим тога, у процесу интерних провера усклађености пословања са нормативним документима Компаније, запослени Функције за корпоративну заштиту врше и предлагање корективних мера, те усмеравање и едукацију запослених на тему борбе против корупције.

Пословни партнери

Пословним процедурама Компаније регулисано је обавезно склапање Споразума о антикорупцијском понашању са свим пословним партнерима са којима је НИС ступио у уговорни однос, ради очувања и обезбеђивања повољног пословног амбијента кроз превентивно и појединачно деловање у борби против коруптивних и/или незаконитих радњи и поступања. Одлуком генералног директора предвиђен је и поступак у случајевима када пословни партнер одбије да потпише наведени Споразум. Тада иницијатор закључења Споразума из НИС-а обавештава надлежне службе, након чега се предузимају мере и радње у смислу утврђивања стварних разлога одбијања потписивања Споразума, а потом се доноси усаглашена одлука о даљем поступању. Функција за корпоративну заштиту је носилац контролних активности на плану антикорупцијског деловања, контроли усаглашености уговора и постојања антикорупцијских споразума.

Будуће обавезе и циљеви

Наставити спровођење планских анतिकорупционих мера на заштити пословања Компаније

уз континуирану едукацију и размену искустава и добре праксе са менаџментом и запосленима Компаније, посебно са организационим делови-

ма у чијем је делокругу спровођење набавне делатности и продаја роба и услуга.

ГРИ 205-3 Потврђени случајеви корупције и предузете акције

Против запослених чијим су чињењем или нечињењем наступиле штетне последице по Компанију, а у основи су били корупциони мотиви, надлежним руководиоцима су у 2019. години поднета 134 предлога за покретање дисциплинског или прекршајног поступка. Сем тога, против 64 лица су поднете кривичне пријаве, од којих се 3 односе на запослене у Компанији и 61 против трећих лица. Највећи број поднетих кривичних пријава против трећих лица, њих 56 односи се на кривично дело крађе, 4 на друге чланове КЗ, а у вези оштећења постављене сеизмичке опреме и 1 на неовлашћену употребу пословног имена Компаније, док су против запослених поднете 3 пријаве, две за крађу имовине Компаније која им је дата на располагање и 1 за поступања супротна одредбама Закона о тајности података. Крађе трећих лица се односе на крађу деривата тако што су се починиоци након точења деривата на малопродајним објектима Компаније удаљавали

без плаћања рачуна. Извршењем наведених кривичних дела наступиле су штетне последице по Компанију у износу од преко 5,8 милиона динара. Из Компаније су отпуштена, због доказаних корупционих активности, укупно 52 запослена, 51 из категорије инжењера, техничара и радника и 1 из категорије средњих руководилаца.

Током 2019. године забележена су 33 случаја у којима је са пословним партнерима раскинут или није обновљен већ постојећи уговор о пословној сарадњи. Разлози су:

- Непрофесионалан однос према уговорно презетим обавезама, нереализација уговорних обавеза у предвиђеном року и неквалитетно извршене обавезе;
- Неизвршење финансијских обавеза / валутни дуг (угрожена потраживања) према Компанији или зависним друштвима.

ГРИ 206: Процедуре везане за анти-конкурентско понашање

ГРИ 206-1 Укупан број правних поступака због анти конкурентског и монополског понашања, према исходу

У току 2019. године нема случајева покренутих поступака и нису се водили спорови против Компаније због анти-конкурентског и монополског понашања.

ГРИ 301: Коришћени материјали

ГРИ 301-1 Материјали који се користе по тежини или запремини

Коришћени материјали			
Сировина/материјали	ЈМ	Утрошене количине	
		2018	2019
Сирова нафта – домаћа	t	880.632	834.627
Сирова нафта – увозна	t	2.675.302	2.302.103
Природни гас *	t	95.830	96.917
Геотермална вода **	m³	425.574	416.281
Сирова вода ***	m³	21.661	22.132

* За производњу водоника
**Вода која је продата екстерним купцима
***Вода као сировина за производњу воде за пиће

Преглед сирове нафте – домаће и увозне по врсти			
Сировина/материјали	ЈМ	Утрошене количине	
		2018	2019
Сирова нафта – Парафинска лака	t	491.798	480.416
Сирова нафта – Парафинска тешка	t	132.227	108.662
Сирова нафта – Нафтенска	t	256.607	245.549
Сирова нафта – REB	t	488.919	375.445
CPC BLEND	t	0	704
Сирова нафта – Киркук	t	1.318.189	1.118.915
Сирова нафта – Novy Port	t	847.978	802.075
Сирова нафта – Темишвар	t	0	4.964
Сирова нафта – Иран тешка	t	20.216	0

Преглед полупроизвода			
Полупроизводи/материјали	ЈМ	Утрошене количине	
		2018	2019
Пиролитички бензин	t	113.263	103.484
МТБЕ	t	5.859	6.285
Изобутан и газолин из Погона Елемир	t	2.394	2.024
Вакуум гасно уље (VGO) из увоза	t	43.404	18.817
Примарни мазут из увоза	t	12.145	0
Адитиви и полимер маса	t	3	1.413
Слоп (укључујући и деградиране производе)	t	2.059	2.937

Полупроизводи приказани у табели су екстерни производи који су коришћени за прераду као и слоп (настао у процесима прераде и манипулације у рафинеријама).

ГРИ 301-2Проценат коришћених материјала који су рециклирани улазни материјали

Преглед материјала коришћеног за паковање			
Материјал	ЈМ	Утрошене количине	
		2018	2019
Папир и картон	t	144	118
Дрво	t	98	98
Пластика	t	485	438
Метална амбалажа	t	141	132

ГРИ 301-3Проценат производа који су продати чији је амбалажни отпад прикупљен, по категорији

Водећи се одредбама Закона о амбалажи и амбалажном отпаду, Компанија је ангажовала оператера система управљања амбалажним отпадом који поседује дозволе за обављање ове делатности.

У договору са оператером, а у циљу испуњавања утврђених националних циљева за 2019. годину, амбалажни отпад који је преузет и прикупљен у 2019. години поново је искоришћен, рециклиран или одложен у текућој години.

У оквиру Компаније флашира се минерална вода у месту Јазак и производе се различити брендови уља и мазива у Департману за мазива у Новом Саду.

Компанија је организовала сакупљање амбалажног отпада у брендираним посудама (папира и ПЕТ амбалаже, као и искоришћене лименке) у свим већим објектима НИС-а.

Преглед амбалаже пласиране на тржиште Србије					
Материјал	ЈМ	2018		2019	
		Јазак	Дирекција мазива	Јазак	Дирекција мазива
Пластика	ПЕТ	204	40	190	43
	Друге врсте пластике	41	200	47	159
Метал	Гвожђе	0	141	0	132
Папир и картон	Папир и картон	38	106	34	84
Дрво	Палете	48	50	55	42
Укупно			868		786

ГРИ 302: Управљање енергијом

ГРИ 302-1 Потрошња енергије унутар компаније

Преглед потрошње енергије											
Врста енергије	ЈМ	Утрошена количина		Утрошена количина прерачунато у GJ		Количина енергије према извору					
		2018	2019	2018	2019	Интерно произведено		Купљено од добављача		Продато	
						2018	2019	2018	2019	2018	2019
Природни и каптажни гас	m³	373.487.557	285.059.769	297.368	226.985	449.567.235	293.105.123	3.290.222	43.728.449	69.377.705	51.773.803
Гориво сопствена потрошња (бензин, дизел)	t	4.182	4.113	4.385	4.322	4.182	4.113	0	0	0	0
Гориво сопствена потрошња (лож уље, рафинеријски гас, кокс, торч уље, оф гас)	t	396.832	325.040	335.432	167.295	396.832	325.040	0	0	0	0
ТНГ	t	239	168	254	176	239	62.363	0	62.216	0	124.411
Водена пара (приказано у пари високог притиска)	t	2.547.699	970.377	196.548	64.027	2.547.699	970.377	0	0	0	0
Електрична енергија набављена од добављача	MWh	331.580	329.803	28.511	28.358	0	0	331.580	329.803	0	0
Произведена електрична енергија	MWh	70.015	59.274	6.020	5.097	70.015	135.745	0	0	70.015	76.471
Топлотна енергија	MWh	8.083	8.378	695	720	0	0	8.083	8.378	0	0

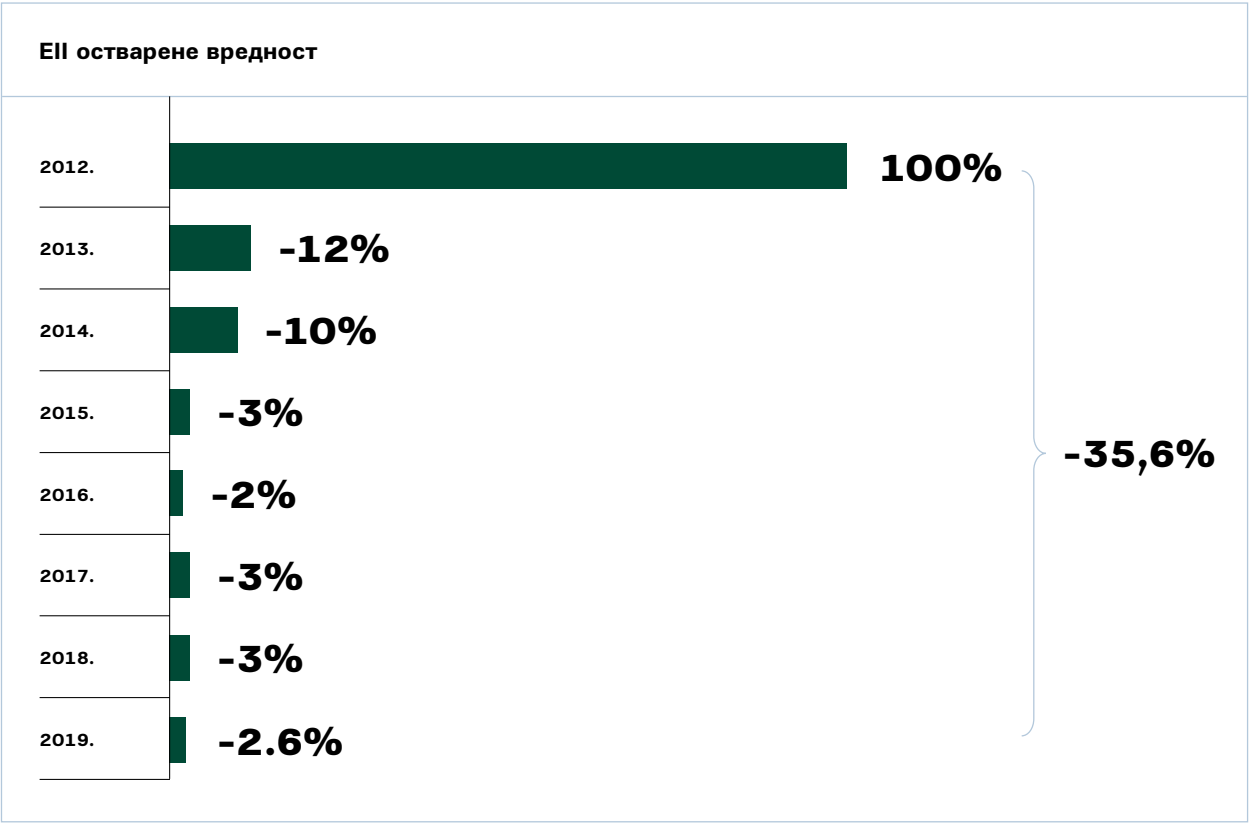
Током 2019. године потрошња енергије је била мања у односу на бизнис план потрошње за 15% док је у односу на 2018. годину мања за 17 % због смањене потрошње гаса (ПГ и КГ) у сегменту ис-

траживања и производње, продуженог ремонта постројења и смањене потребе за воденом паром у Рафинерији нафте Панчево.

ГРИ 302-3 Енергетскаефикасност

Најбољи показатељ континуираног побољшања енергетске ефикасности у областима значајне потрошње енергије је Индекс енергетске ефикасности (EII - Energy Intensity index), који представља однос стварног утrophка енергије и стандардног утrophка енергије. Стандардни утrophак

енергије је пројекција потрошње у Компанији HSB Solomon Associates LLC (најраспрострањенија методологија упоредне анализе рафинерија нафте у свету, која покрива преко 85% капацитета рафинеријске прераде у преко 70 земаља широм света).

Уколико се као референтна посматра 2012. година, у периоду 2012-2019. године остварено је укупно повећање енергетске ефикасности од 35,6%.

Каптажни гас који се раније спаљивао на бакљи, сада се користи за производњу електричне и топлотне енергије на когенерационим постројењима, изграђеним у периоду од 2013. године до данас.

Удео електричне енергије из когенерација у укупној потрошњи Компаније износи 27% а са производњом електричне енергије из противпритисног турбогенератора, у Рефинерији нафте Панчево, сопствена производња електричне енергије у односу на укупну потрошњу у НИС-у износи око 40%.

ГРИ 302-4 Смањења у потрошњи енергије

Најзначајнији пројекти и мере који су реализовани или чија је реализација започета у 2019. години:

- Заустављање бушотина са ниском производњом
- Оптимизација рада качаљки
- Замена асинхроних мотора вентилским
- Редовно подешавање рада технолошких пећи у складу са променама режима рада постројења
- Искоришћење топлоте ТПУ за предгревање сировине на S-2200
- Замена погона компресора GB-2301/2501/2601 са парног на електрични погон
- Искоришћење топлоте дизела после ЕА-2425 за продукцију паре на S-2400
- Набавка нових возила – аутоцистерни

- Уградња ЛЕД осветљења на станицама за снабдевање горивом
- Децентрализација топлотних извора у Рафинерији нафте Нови Сад
- Набавка и уградња CSNU-а у згради КПЦ БГ
- Подешавање полазне температуре воде у систему конвекторског грејања зависно од спољне температуре у пословном центру Нови Сад

Реализацијом пројеката и мера дефинисаних Програмом за повећање енергетске ефикасности (ППЕЕ) за 2019. годину, као и додатним мерама спроведеним у току 2019. године, остварене су уштеде енергије од укупно 390 ТЈ или финансијски од 336 милиона динара.

Преглед планираних и остварених енергетских уштеда			
Енергент	Планиране уштеде у 2019. (GJ)	Остварене уштеде у 2019. (GJ)	Остварене уштеде у 2019. (%)
Електрична енергија	229	-52	- 23%
Топлотна енергија	186.987	185.057	99%
Горива	117.513	149.826	127%
Додатне мере	0	55.000	
Укупно	304.729	389.831	128%

ГРИ 302-5 Смањење енергетских потреба производа и услуга компаније

Компримовани природни гас (КПГ), познати-ји као „метан“ тј. Compressed Natural Gas (CNG), је природни гас који се компримује на притисак од 220 до 250 бара и употребљава као енергент у индустрији или погонско гориво у возилима. Ко-ришћењем овог горива остварује се значајна фи-нансијска уштеда која, у зависности од типа во-зила, може износити и до 50%.

Предности коришћења КПГ су следеће:

- Економичност. Услед одсуства акцизних на-мета, КПГ је тренутно најисплативије кон-венционално гориво у поређењу са бензином, дизелом и течним нафтним гасом. При том уштеде приликом употребе КПГ-а као погон-ског горива иду и до 50 одсто.
- Очување животне средине. Еколошки бене-фити КПГ-а, у односу на све конвенционал-не енергенте у употреби, су практично не-мерљиви, с обзиром да доприноси смањењу емисије штетних гасова, пре свега CO₂, није отрован и корозиван и при цурењу испарава у атмосферу и не таложи се на земљи, због чи-њенице да је лакши од ваздуха. Захваљујући високој температури тачке паљења метана (580oC) у мотору возила, КПГ је теже запаљив, што представља значајан фактор безбедно-сти на путу. Такође, применом овог горива ниво буке се смањује и до 50%.

- Снага. КПГ спада у ред најкалоричнијих погон-ских горива доступних на нашем тржишту. Карактеришу га висока калоријска вредност (око 13 kWh/Kg) и висок октански број (120-130).
- Такође, када су у питању убрзање и снага, во-зила са погоном на ЦНГ показују веома сличне перформансе возилима која за погон користе остала, конвенционална моторна горива.
- Лакши старт. Гасовито агрегатно стање овог деривата утиче на бољу стартност и упра-вљачке перформансе, чак и под изузетно не-повољним временским условима

У прилог еколошким и економским добитима компримованог природног гаса говори динами-ка раста броја возила са погоном на природни гас у свету – од 2002. године број ових возила на гло-балном нивоу се повећао за више од десет пута, а приметан је развој КПГ тржишта и на европском континенту. Осим као гориво за све врсте возила, КПГ се користи и као енергент у подручјима која нису гасификована.

Тренутно Компанија активно продаје КПГ и на велепродајном и на малопродајном тржишту Србије. За потребе велепродаје КПГ се тренутно производи на гасном пољу „Острово“, док се у малопродаји КПГ, као погонско гориво за возила продаје на три бензинске станице у Новом Саду, Београду и Чачку.

ГРИ 303: Управљање водом

ГРИ 303-1 Укупно захватање воде према водозахвату

Количина и учешће захваћене воде према пореклу					
Врста водозахвата	2018		2019		Релативна промена 2019/2018
	m³	Релативно учешће	m³	Релативно учешће	
Речни водозахват	3.124.985	79%	2.809.950	78%	-10,0%
Јавни водовод	484.319	12%	461.067	12%	-4,8%
Подземна вода	343.804	9%	348.939	10%	+1,5%
Укупно захваћена вода	3.953.108	100%	3.619.956	100%	-8,5 %

Укупна количина захваћених вода је у 2019. го-дини мања за 8,5% у односу на 2018. годину, што је и очекивано, обзиром на мањи обим прераде нафте и смањење броја малопродајних објеката.

Порекло захваћене воде је слично као и ранијих година – 78% из површинских водотока, 13% из јавних водовода, а 10% из бунара (подземне воде).

ГРИ 303-2 Водозахвати значајно погођени захватањем воде

За потребе Рафинерије нафте Панчево количина захваћене дунавске воде смањена је у односу на претходну годину за око 9%, што је и очекивано, пошто је и обим прераде смањен за око 12%. За-хватање на нивоу од 84 l/s представља тек 0,0016 % просечног годишњег протицаја Дунава.

Захватање воде из канала ДТД за потребе Скла-дишта нафтних деривата у Новом Саду смањено

је у односу на 2018. годину за 33%, и представља захватање на нивоу од 4 l/s, односно 0,007% про-тицаја канала ДТД код Новог Сада.

Захватање наведених количина воде из Дунава и канала Дунав-Тиса-Дунав не угрожава њихо-ве потенцијале, обзиром да је значајно испод 5% њиховог просечног годишњег протицаја.

ГРИ 303-2 Проценат и укупна количина воде која се рециклира и поново користи

Захватање воде из Дунава је значајно смањено захваљујући вишеструком коришћењу повратног кондензата у Рафинерији нафте Панчево. Количина рециклиране воде (повратног кондензата, враћеног из производних процеса) у Рафинерији нафте Панчево је у 2019. години износила 938.397t . На овај начин је за 35% смањено захватање сирове воде из Дунава за потребе Рафинерије.

ГРИ 304: Биодиверзитет

ГРИ 304-1 Локација и величина земљишта у поседу, закупљеног, којим се управља, или које је до заштићених простора и простора са високом вредношћу биодиверзитета ван заштићених простора

Преглед заштићених локација у близини пословања Компаније			
Врста заштићеног природног добра	Назив заштићеног природног добра	Назив објекта НИС-а у близини	Статус објекта НИС-а у 2019. години
Специјални резерват природе	Делиблатска пешчара	ХТС Девојачки бунар Db – 1/H	ван функције
	Делиблатска пешчара	СГС Тилва	ван функције
	Језеро Окањ	Погон за припрему и транспорт нафте и гаса, Елемир	у функцији
	Језеро Окањ	Бушотина Ели-1	ван функције
	Пашњаци велике дропље	СМС Мокрин запад и КС-2 Мокрин запад	у функцији
	Ковилско-петроварадински рит	ССГ Нови Сад 6	у функцији
Парк природе	Језеро Палић	ХТС Палић (1 Pj – 1/H, Pj – 2/H)	у функцији
	Језеро Палић	Пћ-24	у функцији
Споменик природе	Шума Јунаковић	ХТС Пригревица – Бања Јунаковић (Pb – 1/H)	у функцији
	Жупанијски парк – градска башта у Зрењанину	ССГ Зрењанин 1	у функцији
Национални парк	Ђердап	ССГ Доњи Милановац	у функцији

ГРИ 304-2 Опис значајних утицаја активности, производа и услуга на биодиверзитет у заштићеним просторима и просторима са високом вредношћу биодиверзитета ван заштићених простора

НИС је током 2019. године вршио истражне радове, експлоатисао нафту, гас и термалне воде и вршио продају деривата у оквиру 8 локација у близини заштићених природних добара – националног парка Ђердап, специјалних резервата природе (језера Окањ, Пашњака велике дропље код Мокрина, Ковилско-петроварадинског рита), парка природе Палић, споменика природе (шуме Јунаковић и градске баште у Зрењанину), стриктно поштујући услове надлежних институција (Завода за заштиту природе Србије и Покрајинског завода за заштиту природе).

Током 2019. године исходована су Решења о условима заштите природе за потребе експлоатације нафте и раствореног гаса на експлоатационим пољима Мокрин, Русанда, Меленци дубоко, Локве, Јерменовци, Итебеј и Чантавир и на експлоатационом пољу гаса Бегејци.

На истражном простору „Северна Бачка“ вршени су геофизички истражни радови у складу са допуном пројекта геолошких истраживања – Пројекат рефлективних 3D сеизмичких испитивања на истражном подручју Ада.

ГРИ 304-3 Станишта која су заштићена или обновљена

Током 2019. године настављене су активности на санацији историјског загађења, враћању пољопривредног земљишта у првобитно стање и отклањању ризика од загађења земљишта, подземних вода и ваздуха. Извршена је санација 8 примарних исплачних јама, укупне површине 5.140m² и упојног базена OS Кикинда поље, површине 11.276m². До сада је завршена санација укупно 198 примарних исплачних јама и два упојна базена, а укупна површина до сада рекултивисаног земљишта повећана на више од 15ha (150.612m²).

ГРИ 304-4 Укупан број природних врста са IUCN црвене листе чија се станишта налазе у околини локација на којима компанија послује, по нивоу угрожености

У околини локација на којима Компанија послује, према подацима о природним врстама са IUCN црвене листе, у близини Мокрина, на Пашњацима велике дропље се налази станиште велике дропље (Otis tarda) - строго заштићене врсте птица.

У Републици Србији се спроводи заштита заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива у складу са прописима (Законом о заштити природе, Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, и Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување). Компанија пре извођења активности прибавља код надлежних завода за заштиту природе услове за заштиту природе, у којима су наведене мере заштите за њихово очување и те мере доследно поштује.

ГРИ 305: Емисије у ваздух

ГРИ 305-1 Директне емисије гасова са ефектом стаклене баште

За постројења која су предвиђена да учествују у EU ETS у складу са методологијом дефинисаном Уредбом о мониторингу и извештавању 601/2012 ЕС на основу тренутно расположивог квалитета података прорачунате су емисије за 2019. годину у износу од 968.941 t CO₂. У односу на 2018. годину емисије су смањене за 11% због ремонтних радова у Рафинерији нафте Панчево, када постројења нису радила и мањег коришћења мазута као горива за сопствену потрошњу.

ГРИ 305-2 Индиректне емисије гасова са ефектом стаклене баште од коришћења енергије

НИС за реализацију својих пословних активности користи електричну и топлотну енергију набављену од добављача. Према ГХГ Протоколу (GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard) ове емисије гасова са ефектом стаклене баште приказују се као индиректне у оквиру извештавања за Опсег 2, с обзиром да је извор истих у власништву друге компаније.

У 2019. години настављена је реализација ЕОР пројекта утискивања CO₂ издвојеног на Аминском постројењу у Погону за припрему нафте и гаса у Елемиру у лежиште Русанда ради одржавања лежишног притиска и повећања производње. Укупно је утиснуто 51.136.704 m³ CO₂.

У 2019. години, емисије гасова са ефектом баште од увезене електричне и топлотне енергије која се користила у компанији и зависним друштвима у Републици Србији, износиле су 273.579,23 t CO₂eq.

ГРИ 305-6 Емисије супстанци које оштећују озонски омотач

У Компанији се не врши производња, увоз или извоз супстанци које осиромашују озонски омотач.

ГРИ 305-7 NO_x, SO₂, и друге значајне емисије гасова у ваздух по врсти и тежини

Количине емитованих загађујућих материја у ваздух (t/g)	2018	2019
Емисија SO ₂	3.454	1.239
Емисија NO _x	995	1.082
Емисија прашкастих материја (PM)	280	72

** У 2019. години је проширен обим извештавања за емисије гасова у ваздух, па се поред досадашњих емисија IPPC обвезника извештава и о емисијама свих осталих емитера (прорачун на основу резултата мерења емисије и количине утрошеног горива).*

Укупна емисија загађујућих материја (SO₂, NO_x и прашкастих материја) у ваздух у 2019. години је мања у односу на 2018. годину. Највећа количина загађујућих материја потиче из постројења за сагоревање у Рафинерији нафте Панчево, где је ово смањење и нарочито изражено, а последица је за-

вршених инвестиционих пројеката у 2018. години који су за циљ имали смањење емисије загађујућих материја у ваздух, примене месечних планова потрошње горива на процесним пећима и котловима (повећан удео природног гаса) и смањеног обима прераде нафте (12%).

ГРИ 306: Управљање отпадом и отпадним водама

ГРИ 306-1 Укупно испуштање воде по квалитету и реципијенту

На крају 2019. године НИС поседује 355 објекта за пречишћавање отпадних вода. Уграђено је 6 нових сепаратора за пречишћавање зауљених отпадних вода на ССТ. Постројење за пречишћавање отпадне воде на ДНМ је пуштено у пробни

рад. Квалитет отпадних вода, као и ефикасност процеса пречишћавања, редовно се контролише у оквиру мониторинга.

Преглед испуштених отпадних вода у m³ у зависности од третмана и реципијента				
Врста третмана	Реципијент	2018 (m³)	2019 (m³)	Релативна промена 2019/2018
Екстерно пречишћавање	водоток	1.424.965	1.308.648	– 8,2%
Физичко, физичко-хемијско	водоток, јавна канализација	937.692	846.307	– 9,0%
Санитарна отпадна вода	јавна канализација	42.331	43.862	+ 3,6%
Укупно испуштене отпадне воде		2.409.721	2.198.817	– 8,8%

ГРИ 306-2 Укупна тежина отпада по врсти и начину одлагања

Преглед генерисаног и збринутог отпада у тонама		
Карактер отпада	Генерисано отпада у 2019. години	Збринуто отпада у 2019. години
Неопасан	6.280	6.296
Опасан	9.435	9.323
Укупно	15.715	15.619

Преглед збринутог отпада по врсти у тонама		
Врста збрињавања	2019	
	Неопасан	Опасан
Биоремедијација	0	423
Одлагање на депоније	338	20
Рециклажа	5.743	99
Регенерација	6	0
Складиштење	26	2
Солидификација	160	2.011
Су-спаљивање	13	6.768
Компостирање	10	0

Управљање свим врстама отпада Компанија је регулисала својим интерним актима која су усаглашена са законском регулативом Републике Србије.

Од свих врста неопасног отпада који су генерисани у 2019. години, метални отпад чини 87% од укупно генерисаних количина.

Обављањем своје делатности Компанија генерише како неопасан, тако и опасан отпад с којим се поступа у складу са законским прописима. На реализацији збрињавања отпада учествовало је 35 оператера који поседују дозволе за управљање отпадом, добијене од надлежних органа Републике Србије.

Различите врсте отпада захтевају различите методе третмана. Највише отпада предато је на рециклажу, првенствено метали и амбалажни отпад, док је опасан отпад (муљевии талози и зауљени отпад), у зависности од концентрације угљоводоника, предаван на суспаљивање или солидификацију.

У 2019. години, од опасног отпада, највише је генерисано муљева и талога, као и зауљеног отпада који су настали одржавањем и чишћењем резервоара и сепаратора, као и чишћењем уљне канализације (70%).

Праћење генерисања и кретања отпада, као и извештавање надлежних органа, врши се помоћу Апликације за евиденцију отпада. Преко Националног регистра извора загађивања редовно се врши претходно обавештење кретања опасног отпада, а за 2019. годину достављене су генерисане и збринуте количине.

ГРИ 306-3 Укупан број и количина значајних изливања

Број еколошких акцидената према врсти		
Врста акцидента	2018	2019
Изливање нафте и деривата на земљиште	11	13
Изливање отпадних вода	0	0
Изливање хемикалија	2	0
Емисије гаса	0	0
Остало	3	1
Укупно	16	14

Број еколошких акцидената је смањен за 12,5% у односу на 2018. годину. У 2019. години је регистровано 14 еколошких акцидената. Тренд смањења броја изливања последица је унапређења контроле процеса и поштовање технолошке дисциплине.

Значајно унапређење у овој области се огледа и у смањењу количина изливених материја. У 2019. години укупна количина изливене материје из-

носи 3,4 m³, односно 78% мање него у 2018. години кад се излило 15,95 m³ материје.

Од укупног броја изливања у 2019. години, 8 представљају перфорације са количином изливене материје већом од 1 барела на земљиште.

Према Класификатору догађаја НИС-а, сви еколошки акциденти у 2019. години су класификовани као мали.

ГРИ 306-4 Количина траснпортованог, увезеног, извезеног или третираног отпада који се сматра опасним по анексу базелске конвенције I, II, III, и VIII и проценат отпада који је транспортован међународно

У 2019. години извезено је 8,52 тоне отпадних хемикалија на бази меркаптана на су-спаљивање отпада у Немачку.

ГРИ 306-5 Идентитет, величина, статус заштите и вредност биодиверзитета водних тела на које значајно утиче пословање компаније

Компанија не захвата воду, нити испушта пречишћену отпадну воду у водна тела у којима би могла да утиче на биодиверзитет. На основу изходованих водних аката, нема сазнања да су водна тела у која се испуштају пречишћене отпадне воде сврстана у водна тела са посебним статусом заштите и вредношћу биодиверзитета.

Међународна комисија за заштиту Дунава – ICPDR је основана 1998. године, са циљем заштите воде и животне средине Дунава, а Србија је једна од земаља чланица. Дунав је водоток у који се испушта више од 90% свих отпадних вода Компаније:

- пречишћена атмосферска вода из Рафинерије нафте Панчево се испушта у Азотарин канал у јужној индустријској зони Панчева, који се улива у Дунав – 331.881m³,
- технолошка отпадна вода из Рафинерије нафте Панчево, примарно пречишћена на АПИ сепаратору, а затим екстерно пречишћена на постројењу за пречишћавање отпадних вода у ХИП ПХК, испушта се у Дунав – 1.306.040m³,
- пречишћена отпадна вода из Складишта нафтних деривата у Новом Саду се испушта индиректно, путем јавне канализације града Новог Сада, а одатле у Дунав – 193.363m³.

ГРИ 307: Усаглашеност са еколошким законима и прописима

ГРИ 307-1 Новчана вредност значајних казни и укупан број новчаних санкција због неусаглашености са еколошким законима и прописима

У току 2019. године нису евидентирани случајеви привредног преступа, нити су плаћене казне

због неусаглашености са прописима из области заштите животне средине.

ГРИ 401: Праксе запошљавања

ГРИ 401-1 Укупан број и кретање броја запослених по старосној групи, полу и региону

Преглед кретања броја запослених						
Организациони део	31.12.2018.			31.12.2019.		
	Директно	Лизинг	Укупно	Директно	Лизинг	Укупно
Блок Истраживање и производња	858	216	1.074	923	178	1.101
Дивизија „Downstream”	2.062	2.944	5.006	2.110	3.096	5.206
Блок Прерада	956	30	986	936	17	953
Блок Промет	999	2.899	3.898	1.030	3.063	4.093
Дирекција Енергетика	41	5	46	37	4	41
Остатак дивизије „Downstream“	66	10	76	107	12	119
НИС – стручне службе	1.094	434	1.528	1.144	359	1.503
Представништва и огранци	45	0	45	41	0	41
НИС а.д. Нови Сад	4.059	3.594	7.653	4.218	3.633	7.851
Нафтагас – Нафтни сервиси	991	1.267	2.258	1.112	1.013	2.125
Нафтагас – Технички сервиси	174	126	300	213	121	334
Нафтагас – Транспорт	81	338	419	83	321	404
НТЦ НИС Нафтагас	325	36	361	348	30	378
Зависна друштва у земљи	1.571	1.767	3.338	1.756	1.485	3.241
Укупно:	5.630	5.361	10.991	5.974	5.118	11.092

Преглед квалификационе структуре запослених према врсти уговора													
Година		ДР	МР	ВС	ВШ	СС	НС	ВК	КВ	ПК	НК	Укупно	
2018	НИС а.д. Нови Сад	Директно	10	82	1.995	290	1.181	2	123	377	0	0	4.070
		Лизинг	0	15	444	308	1.910	11	75	830	1	0	3.593
	Зависна друштва у земљи	Директно	9	22	545	65	437	5	112	374	1	0	1.560
		Лизинг	0	2	149	53	542	89	45	869	12	5	1.766
	Укупно	19	121	3.133	717	4.070	107	355	2.450	14	5	10.991	
2019	НИС а.д. Нови Сад	Директно	9	120	2.106	292	1.189	2	121	379	0	0	4.218
		Лизинг	0	14	338	292	2.011	9	75	891	2	1	3.633
	Зависна друштва у земљи	Директно	10	30	583	83	505	3	115	425	2	0	1.756
		Лизинг	0	3	91	48	490	49	35	755	6	8	1.485
	Укупно	19	167	3.118	715	4.195	63	346	2.450	10	9	11.092	

Преглед полне структуре запослених према врсти уговора					
	Година	Мушкарци	Жене	Укупно	
2018	НИС а.д. Нови Сад	Директно	2.857	1.202	4.059
		Лизинг	2.171	1.423	3.594
	Зависна друштва у земљи	Директно	1.354	217	1.571
		Лизинг	1.709	52	1.767
	Укупно	8.091	2.900	10.991	
2019	НИС а.д. Нови Сад	Директно	2.931	1.287	4.218
		Лизинг	2.200	1.433	3.633
	Зависна друштва у земљи	Директно	1.515	241	1.756
		Лизинг	1.439	46	1.485
		8.085	3.007	11.092	

Однос менаџмента и запослених				
Година		Менаџмент		Запослени
		Број менаџера	% учешћа у укупном броју менаџера	Број запослених % учешћа у укупном броју запослених
2018	Мушкарци	228	73,08%	3.964 75,23%
	Жене	84	26,92%	1.305 24,77%
	Укупно	312	100,00%	5.269 100,00%
2019	Мушкарци	190	68,34%	2.731 69,83%
	Жене	88	31,66%	1.180 30,17%
		278	100,00%	3.911 100,00%

* Представништва и огранци, зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва, као и лизинг запослени нису приказани у табели, због упоредивости са подацима из претходне године
** У категорију менаџера су укључени: топ менаџмент, виши менаџмент и средњи менаџмент. Нижи менаџмент (почев руководиоца служби и ниже) није укључен у категорију менаџера.

Преглед старосне структуре запослених								
2018	Година	до 20	20–29	30–39	40–49	50–59	преко 60	Укупно
	НИС а.д. Нови Сад	51	1.750	2.468	1.915	1.244	225	7.653
	Зависна друштва у земљи	27	570	1.007	903	694	137	3.338
	Укупно	78	2.320	3.475	2.818	1.938	362	10.991
2019	НИС а.д. Нови Сад	83	1.682	2.493	2.002	1.325	266	7.851
	Зависна друштва у земљи	15	497	988	893	706	142	3.241
	Укупно	98	2.179	3.481	2.895	2.031	408	11.092

* Представништва и огранци, зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва нису приказани у табели

Флукутација запослених	Мушкарци		Жене		Укупно	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Мушкарци	323	482	123	184	446	666
Жене	177	251	66	71	243	322
Укупно	500	733	189	255	689	988

* Подаци за зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва нису приказани у табели

**Однос новозапослених и броја запослених на почетку посматраног периода износи 8,18%.

***Однос запослених који су напустили компанију и броја запослених на почетку периода износи 4,46%.

Флукутација запослених по старосној структури	До 19		20–29		30–39		40–49		50–59		од 60		Укупно	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Пријем у радни однос	4	0	189	185	189	257	43	150	18	58	3	16	446	666
Прекид радног односа	0	2	38	48	78	109	57	68	32	31	38	64	243	322
Укупно	4	2	227	233	267	366	100	218	50	89	41	80	689	988

* Подаци за зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва нису приказани у табели

ГРИ 401-2 **Бенефиције осигуране запосленима на неодређено у односу на запослене са уговором на одређено време**

Не постоје разлике између бенефиција које су осигуране запосленима на неодређено у односу на запослене који имају уговор о раду закључен на одређено време.

Права запослених гарантована су колективним уговорима и другим интерним актима Компаније, а међу њима су и : Посебна заштита за оболеле запослене и за запослене са инвалидитетом, превентивни опоравак запослених који раде на пословима са повећаним ризиком, и осталих

запослених, у циљу спречавања професионалних обољења и инвалидности; случајеви у којима запослени имају право на исплату солидарне помоћи (болест или смрт запосленог или члана породице, оштећење објеката за становање, помоћ при рођењу трећег и сваког наредног детета итд); стипендије током редовног школовања деци погинулих и умрлих запослених; колективно осигурање и добровољно допунско пензијско осигурање, новогодишњи пакетићи за децу свих запослених узраста до 10 година.

ГРИ 401-3 **Повратак на посао и стопа задржавања запослених након коришћења породилског одсуства, по полу**

Динамика одлазака и повратака са породилског одсуства у 2019. години								
Организациони део	Запослени који су започели одсуство у 2018. години	Запослени који су се вратили са одсуства започетог у 2018. години	Запослени који су започели одсуство у 2019. години	Запослени који су се вратили са одсуства започетог у 2019. години	Запослени који су се вратили на рад након завршетка одсуства до 31.12.2018. и 31.12.2019.	Преостали очекивани број запослених за повратак са одсуства у 2020. и 2021. години	Напустили компанију за мање од годину дана након повратка са породилског	Запослени који су се вратили на рад након завршетка одсуства, а у радном односу у Компанији су и након 12 месеци од завршетка одсуства
НИС а.д. Нови Сад	60	69	51	56	126	59	9	118
Лизинг	114	74	108	114	150	114	111	126
Укупно	174	143	159	170	276	173	120	244

* Представништва и огранци, зависна друштва у иностранству и остала зависна друштва нису приказани у табели.

После доношења закона којим се ограничавају примања за породиље, компанија НИС је 2018. године донела интерну одредбу према којој труд-

ницама исплаћује износ за породилско одсуство до њихове пуне месечне зараде, односно до петоструке републичке зараде.

ГРИ 402: Однос према запосленима

ГРИ 402-1 Минимални отказни рок(ови) у вези са значајним пословним променама укључујући и податак да ли је он дефинисан колективним уговором

У случају потребе премештаја запосленог на друге послове или промене других битних елемената Уговора о раду запосленог, Компанија је у обавези да запосленом достави понуду за закључење анекса Уговора о раду у складу са Законом о раду,

са роком за изјашњавање о понуди који износи осам радних дана од дана пријема понуде. Понуда објашњава и образлаже разлоге за премештај запосленог и елементе Уговора о раду који се мењају.

ГРИ 403: Безбедност и здравље на раду

ГРИ 403-1 Проценат запослених чији се интереси заступају кроз формално организовани комитет за заштиту и безбедност на раду

Према одредбама Колективног уговора у НИС-у су формирани одбори за безбедност и здравље на раду (ОБЗНР), и то у свим организационим целинама:

- ОБЗНР НИС а.д. Нови Сад
- ОБЗНР Блок „Истраживање и производња“
- ОБЗНР Блок „Прерада“
- ОБЗНР Блок „Промет“
- ОБЗНР Блок „Сервиси“
- ОБЗНР НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад
- ОБЗНР Нафтагас-Транспорт д.о.о. Нови Сад

Сваки од одбора за безбедност и здравље на раду сада броји седам чланова и то четири представника запослених (синдиката) и три представника послодавца.

Упутством УП-09.01.00-001: Рад Одбора за безбедност и здравље на раду ближе су уређени начин рада и друга питања која су од значаја за припремање и одржавање седница Одбора за безбедност и здравље на раду Компаније.

Током 2019. године одржано је укупно 12 Састанака одбора за БЗР, према претходно усвојеним Планом, а на којима су разматрана следећа питања:

- анализа стања у области безбедности и здравља на раду
- предлог мера за унапређење безбедности и здравља на раду,
- набавка ЛЗО за потребе запослених,
- разматрање послова са повећаним ризиком и програма заштите запослених на таквим пословима,
- разматрање извештаја о здравственом стању запослених, на основу периодичних лекарских прегледа,
- разматрање повреда на раду и професионалних обољења,
- сарадња са стручним службама у области безбедности и здравља на раду
- увођење превентивних мера заштите запослених.
- обавезе ОБЗР према захтевима SRPS ISO 45001

ГРИ 403-2 Укупан број повреда, професионалних болести, изгубљених дана и смртних случајева, по региону и полу

HSE индикатори	2018	2019
Повреде на раду	119	112
Повреде на раду – са боловањем	43	33
Повреде на раду са смртним исходом	0	0
Дани боловања због повреда на раду	2.981	3.194
Број дана одсутности са посла	336.958	306.678
Број сати редовног рада	19.377.049	19.732.056
Стопа повреда (ИР)	6,14%	5,68%
Стопа одсуствовања са посла (АР)	17,39%	15,54%
Стопа изгубљених дана (ЛДР)	0,15%	0,16%
Број пожара	22	32
Број саобраћајних незгода	8	11
Број еколошких акцидената	16	14
Број посета инспекцијских органа	799	1.029
Број мера инспекцијских органа	155	178
Врсте повреда	2018	2019
Пад запослених	31	19
Термичке и хемијске повреде	8	3
Механичке повреде	30	34
Саобраћај	19	20
Пад са висине	4	2
Остало	27	34
Укупно	119	112

ГРИ 403-3 Радна места са повишеним ризиком од повреде или професионалних обољења

У оквиру Акта о процени ризика на радном месту и у радном окружењу, који се редовно ревидира, дефинисано је да НИС има 770 радних места са повећаним ризиком, на укупно 3.675 позиција. НИС настоји да увођењем нових технолошких унапређења смањи већ препознате ризике.

На нивоу целе компаније НИС а.д. започета је израда новог Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини у циљу примене јединствене методе процене ризика. НИС настоји да увођењем нових технолошких унапређења смањи све до сада препознате ризике.

ГРИ 403-4 Теме о заштити на раду и заштити које су покривене званичним споразумима са синдикатима

Питања безбедности и здравља на раду су обухваћена формалним споразумом са синдикатом и дефинисана су Колективним уговором. Менаџмент Компаније и запослени личним примером и поступцима унапређују HSE перформансе и демонстрирају посвећеност HSE принципима. Бенефити који су намењени запосленима не зависе од дужине трајања уговора.

Неке од области које су покривене Колективним уговором су:

- остваривање и заштита права запослених
- радно време, одмори и одсуства
- вишак запослених
- образовање, стручно оспособљавање и усавршавање
- безбедност и здравље на раду
- накнада штете
- решавање стамбених потреба
- остваривање права на штрајк

ГРИ 404: Обуке и развој

ГРИ 404-1 Просечни сати обуке годишње по запосленом, по полу и по категорији запослених

Трошкови обуке у милионима динара	2018	2019
Трошкови обуке	224	239
Трошкови стручног образовања	220	235
Трошкови саветовања	0	0
Трошкови чланарине пословних удружења	4	4
Организациони трошкови обуке	13	18
Укупно	237	257

Како би наши запослени били спремни да одговоре пословним изазовима, Компанија улаже у развој својих кадрова и доприноси унапређењу потенцијала запослених и тиме ради на развоју кадровских ресурса целе НИС Групе. У циљу унапређења процеса развоја запослених, у Компанији је током 2019. године интерно развијена методологија и имплементиран пилот процес управљања талентима „Калибрација запослених“ који на објективнији, транспарентнији и ефикаснији начин идентификује индивидуализоване развојне потребе својих запослених.

У 2019. години, у сарадњи с екстерним провајдерима организовали смо 2.180 обука, на којима је учествовало 7.140 полазника. Обуке су поспешиле развој како професионалних и личних, тако и вештина које су неопходне за успешно руковођење

тимовима. Поред тренинга који су прилагођени свакој позицији, новина за ову годину били су изборни, односно отворени тренинзи. Теме ових тренинга запослени су сами бирали у складу са својим професионалним и развојним потребама.

Ради унапређења пословних способности, али и формирања тимског духа, запослени учествују на бројним такмичењима на којима постижу запажене резултате. Такмичења се организују унутар компаније, али и на нивоу Гаспром њефт групе.

Поред наведених такмичења, значајно је и отварање најсавременијег тренинг центра у региону у Елемиру, чиме је НИС, као друштвено одговорна компанија, наставио да унапређује услове за образовање и професионално усавршавање не само својих запослених, већ и будућих нафташа.

Статистика обука												
	Сати обуке према полу		Број запослених према полу		Сати обуке према категорији		Број запослених према категорији		Трошкови обуке у хиљадама динара		Број сати обука	
	Мушки	Женски	Мушки	Женски	Менаџери	Запослени	Менаџери	Запослени	Укупно	По запосленом	Укупно	По запосленом
Диретно	55.641	32.549	1.765	981	28.333	59.856	545	2.201	235.208	85,65	88.189	32,12
Лизинг	12.994	2.893	669	158	990	14.897	33	794	21.887	26,47	15.887	19,21

ГРИ 404-2 Програми за едукацију запослених који омогућавају способност радника за даљи рад и помоћ при транзицији након завршетка каријере

Савремено пословање намеће бројне изазове са којима се запослени суочавају. Како би запослени били спремни да одговоре пословним изазовима, НИС улаже у развој својих кадрова и доприноси унапређењу потенцијала запослених и тиме ради на развоју кадровских ресурса целе НИС групе.

Током 2019. године Компанија није спроводила програме за решавање технолошког вишка запослених. У прошлости је Компанија настојала да обезбеди подршку запосленима који напуштају компанију као технолошки вишак, обезбеђујући радионице са представницима Националне службе за запошљавање.

ГРИ 404-3 Проценат запослених који прима редовну повратну оцену о квалитету свог рада и развоју каријере, полу и категорији запослених

У Компанији се на годишњем нивоу врши редовно оцењивање запослених по компетенцијама, којим су обухваћени сви запослени у НИС-у, класификовани у три основне категорије – руково-

диоци, специјалисти и радници. Сви запослени добијају квалитетну и структурирану повратну информацију о резултатима оцењивања.

ГРИ 405: Родна равноправност

ГРИ 405-1 Структура Одбора директора и рашчлањавање чланова Одбора директора по према полу и старосној групи

У 2019. години Одбор директора чине 9 мушких чланова и 2 женска члана, од којих је 6 чланова

старосне групе од 30–50 година, док је 5 чланова старости преко 50 година.

ГРИ 405-2 Однос основне зараде жена и мушкараца по категорији запослених

Колективним уговором, према ком се основна зарада запослених одређује у складу са грејдом посла, гарантовано је да ниво зарада запослених у НИС-у буде у истом рангу са водећим компа-

нијама у Србији. Сваки грејд има дефинисани распон од минималне до максималне основне зараде, без обзира на пол.

ГРИ 406: Једнаке шансе

ГРИ 406-1 Укупан број случајева дискриминације и корективне мере које су предузете

Током 2019. године у НИС-у и зависним друштвима нису забележени случајеви дискриминације када је реч о радним односима. У 2019. години су ипак поднете две тужбе против НИС-а

по основу дискриминације, где се једна односи на период од 2009. до 2012. године, док се друга односи на 2012. годину. На обе тужбе Компанија је дала одговоре и спорови су у току.

ГРИ 407: Синдикат и колективно преговарање

ГРИ 407-1 Случајеви у којима је слобода удруживања и колективног преговарања угрожена и предузете мере

НИС подржава слободу синдикалног удруживања и колективног преговарања, тако да је и током 2019. године настављена интензивна сарадња са репрезентативним синдикатима запослених (у

НИС-у и зависним друштвима). Нису забележени случајеви у којима је угрожена слобода удруживања и колективног преговарања.

Број запослених у репрезентативним синдикатима		
Назив синдиката	2018	2019
Јединствена синдикална организација НИС а.д.	2.654	2.871
СО Нафтни Сервиси	338	407
СО НТЦ НИС Нафтагас	101	116
СО Специјални радови (Нафтагас-Нафтни сервиси)	128	110
СО Технички сервиси	193	0
СО Транспорт	42	0
Укупно	3.456	3.504

** СО Технички сервиси и СО Транспорт су од марта 2019. године примљени у Јединствену синдикалну организацију*

ГРИ 408: Дечији рад

ГРИ 408-1 Пословни процеси и значајни добављачи који су идентификовани као они код којих постоји значајан ризик од постојања дечијег рада, и мере које су предузете да допринесу ефективном укидању дечијег рада

Компанија послује у складу са законима и осталом регулативом и ратификованим међународ-

ним конвенцијама, како у другим областима половања, тако и када је у питању дечији рад.

ГРИ 409: Принудни рад

ГРИ 409-1 Пословни процеси и значајни добављачи који су идентификовани као они код којих постоји значајан ризик од постојања принудног рада и мере које су предузете да допринесу елиминисању свих облика принудног рада

Компанија послује у складу са законима и осталим конвенцијама, како у другим областима половања, тако и када је у питању принудни рад.

ГРИ 411: Права староседелачког становништва

ГРИ 411-1 Број и опис значајних спорова са локалним заједницама и староседелачким становништвом

У току 2019. године у Компанији су покренута 3 нова спора због накнаде штете за некоришћење земљишта или због рекултивације, а утврђено је постојање 14 спорова из претходног периода.

Од укупног броја спорова из претходног периода окончано је 4 спора, од тога 3 у корист и 1 на штету Компаније.

Укупна вредност спорова који су окончани на штету Компаније износи 260.000 динара.

ГРИ 414: Процена добављача са аспекта критеријума утицаја на друштво

ГРИ 414-1 Проценат нових добављача који су анализирани са аспекта критеријума утицаја на друштво (корупција, лобирање, неконкурентско понашање, неусаглашеност са законом)

Учествујући у поступцима усаглашавања набавки у Компанији, надлежна служба комплексно сагледава потенцијалног привредног субјекта са којим Компанија може да ступи у уговорни однос. При томе се сагледавају финансијски показатељи пословања потенцијалног коминтента, професионалне и стручне компетенције, кадровски потенцијали, број и суштина вођења евентуалних судских спорова (посебно у својству туженог, посебно тужитеља), као и евентуално учешће у делима која се могу подвести под корупцију.

У току 2019. године верификовано је 2.343 привредна субјекта са којима је планирана пословна сарадња, док су њих 13 или 0,55 % неусаглашено. Неусаглашеност се не односи само на установљене или основане сумње на корупциона дела, већ на историју пословања, пословне и техничке ка-

пацитете као и финансијске показатеље сауговарача. Неусаглашени коминтент је онај за ког се анализом установи да би успостављањем уговорног односа са истим могли да наступе пословни ризици по Компанију.

- Разлози неусаглашавања потенцијалног коминтента могу да буду:
- Немогућност индентификације у државотворним органима и институцијама земље порекла;
 - Непоздани подаци о регистрацији потенцијалног добављача;
 - Неповољни финансијско – економски показатељи пословања;
 - Нерасполагање слободним ресурсима за реализацију послова планираних будућим уговорним односом са НИС а.д.;
 - Повезаност потенцијалног добављача са другим правним или физичким лицима, (узимају се у обзир оне везе због којих су повећани пословни ризици);
 - Негативна историја рада са Компанијом или зависним друштвима;;
 - Непоуздан потенцијални добављач.
 - Такође, надлежна служба је учествовала у усаглашавању 4.261 уговора, од којих је 46 или 1,07 % неусаглашено.

Извршена је комплекса анализа свих 738 нових добављача у 2019. години.

Потенцијални комитенти се пре самог избора добављача анализирају са становишта корпоративне заштите и потенцијално негативних утицаја на пословање Компаније, чиме се спречава и сама могућност потписивања уговора, уколико сауговарач није усаглашен.

Сагледаван је и однос привредног субјекта према уговорно преузетим обавезама и искуства из претходне пословне сарадње, некоректност и злоупотребе у односима, сходно одредбама Закона о облигационим односима и пословним обичајима.

Осим тога, анализирана је и повезаност самих техничких или комерцијалних лица са представницима сауговарача, у случајевима где је постојала сумња у присуство стварног или потенцијалног негативног утицаја на Компанију у сфери набавне делатности.

У НИС-у се, у циљу елиминисања ризика по пословање, води Листа непоузданих добављача, купаца и извођача радова, која обухвата привредне субјекте који у претходном периоду нису испуњавали уговорне обавезе у раду са Компанијом (неквалитетно извршени послови, некоректна пословна сарадња, злоупотребе и сл.). Поред 33 сауговарача који су у току 2019. године постављени на Листу непоузданих добављача, за 2 сауговарача је, након анализе, усаглашен захтев за скидање са поменуте Листе као резултат побољшања пословне климе и отклањања неусаглашености, чиме су се поново квалификовали као потенцијални добављачи.

ГРИ 414-2 Значајни стварни или потенцијални негативни утицаји на друштво у оквиру ланца набавке

С обзиром на сарадњу са значајним бројем пословних партнера у Србији, НИС примерима добре праксе и увођењем нулте толеранције на корупцију у пословању позитивно утиче на подизање стандарда и услова пословања као и на спремност осталих компанија да подигну квалитет услуге, што представља значајан фактор у побољшању укупне пословне климе у земљи.

У том циљу, представници НИС-а су полазницима Мокрогорске школе менаџмента одржали предавање на тему „Колико кошта корупција“.

ГРИ 415: Јавне политике

ГРИ 415-1 Укупна вредност доприноса политичким партијама по земљи и кориснику подршке

Према усвојеном документу „Спољна политика“ званичан став Компаније је да не финансира рад политичких странака.

ГРИ 416: Здравље и безбедност потрошача

ГРИ 416-1 Категорије производа и услуга који се прате ради унапређења утицаја на здравље и безбедност

НИС је током 2019. године сва горива производио према важећим стандардима SRPS EN. Компанија не само да континуирано прати ове стандарде, већ је и испред њих, те се на тржиште стављају у промет горива са садржајем сумпора 5 пута мањим (2-3 ppm) од садржаја који је прописан Стандардима (10 ppm). На овај начин се знатно смањује емисија штетних гасова у атмосферу.

- ниже вискозне градације моторних уља смањују потрошњу горива.
- Nisotec Low SAPS моторна уља, са ниским садржајем сулфатног пепела, фосфора и сумпора, користе се у Euro V и Euro VI моторима са DPF филтерима и TWC катализаторима, чиме се смањује емисија штетних материја у издувним гасовима.

Евидентна је све већа продаја Nisotec Antifriz Long Life са органским инхибиторима корозије који омогућају продужење употребе антифриза чак на 5 година.

Техничке течности за прање ветробранских стакала се производе искључиво са етил алкохолом, односно без садржаја штетног метанола.

- продужене интервале замене уља, чиме се смањује количина отпадних уља,

ГРИ 416-2 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са утицајем производа и услуга на здравље и безбедност потрошача током целокупног животног циклуса производа и услуга

У току 2019. године нису изречене санкције Компанији због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са утицајем производа и услуга

на здравље и безбедност потрошача током целокупног животног циклуса производа и услуга.

ГРИ 417: Маркетиншке комуникације и обележавање производа

ГРИ 417-1 Информације о врсти производа и услуге које се захтевају процедурама, и проценат значајних производа и услуга који подлежу захтевима за таквим информацијама

REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Chemicals) представља законски предуслов ЕУ за извоз производа у Европску унију. Обзиром на то да значајан део својих производа НИС извози на тржиште Европске уније извршена су обимна испитивања и активности у циљу испуњења REACH обавеза. Све REACH обавезе се испуњавају у складу са задатим временским роковима од стране ЕУ и добијена је позитивна одлука Европске агенције за хемикалије (ECHA) о извршеној регистрацији супстанци које НИС производи. Према REACH регулативи регистровано је 16 супстанци, што омогућава извоз 27 производа Компаније у ЕУ. НИС, као друштвено одговорна компанија доследно уводи и спроводи све мере које су прописале ЕУ и ЕCHA у циљу заштите здравља људи и животне средине од ризика који могу настати употребом хемијских производа.

- Јачање конкурентности кроз дефинисање јединственог тржишта и једнаких услова унутар ЕУ.

Подаци о хемијском саставу и својствима производа, начину складиштења, руковању производом, транспорту и збрињавању отпада, садржани су у Безбедносном листу, који је главни инструмент комуникације од снабдевача ка потрошачима и пружа обавештења о томе како супстанце или смеше могу да се користе безбедно по здравље људи и животну средину.

Компанија данас стратешки управља поштовањем прописа и закона са циљем разумевања примене и утицаја имплементације REACH регулативе што доприноси остваривању REACH циљева:

- Прикупљање података о супстанцама које постоје у ЕУ;
- Побољшање заштите здравља људи и животне средине;

Садржај Безбедносног листа је прилагођен потребама професионалних корисника и обезбеђује информације о реално предвидљивим физичким и хемијским опасностима које проистичу из својстава хемикалије, као и са њима повезаним ризицима по здравље људи и животну средину. Техничком подршком пласмана робе је поред задовољења законске регулативе на ефикасан начин постигнуто ажурно информисање купаца и заинтересованих страна, побољшање безбедности и поштовање еколошких норми, као и правовремено информисање о производима и насталим изменама.

Дистрибуција производа крајњим корисницима је последња карика у ланцу снабдевања тржишта нафтним дериватима, током које се роба транспортује друмским теретним возилима.

Ради унапређења безбедности запослених и осталих учесника у друмском саобраћају на територији Србије и земаља у окружењу, као и ради заштите животне средине, спроводи се читав низ превентивних активности и успостављен је јасан систем корпоративне и друштвене одговорности и нормативних оквира.

Модернизација возног парка НИС-а довела је до смањења негативних утицаја друмских теретних возила на животну средину. Набавком додатног броја теретних возила мотора ЕУРО 6 категорије, тегљача и сандучара и расходом возила старе генерације, чиме је остварено учешће теретних возила ЕУРО 5 и ЕУРО 6 категорије у 2019. години од 94% у укупним пређеним километрима, чиме је процењена емисија CO₂ смањена за 4% у односу на 2018. годину. Модернизацију возног парка пратила је и набавка возила са погоном на компримовани природни гас (КПП), чиме је смањена емисија CO₂ и осталих гасова.

Оптимизацијом структуре возног парка смањен је ниво саобраћајне буке, чији је извор погонски агрегат на моторним возилима, али и струјање ваздуха око каросерије возила и интеракција газећег слоја пнеуматика и коловозне површине, како на моторним тако и на прикључним возилима.

Током 2020. године у Сектору за транспорт реализоваће се даља модернизација возног парка која подразумева замену 32 тегљача категорије ЕУРО 5 возилима ЕУРО 6 категорије, као и ремонт 32 полуприколице у циљу унапређења безбедности транспорта опасног терета.

Возила за транспорт опасног терета поседују АDR сертификат, тако да се у саобраћају налазе само возила НИС-а која поседују опрему за спречавање изливања терета у случају саобраћајне незгоде. НИС поседује и сертификат менаџмента енергијом, који је резултат имплементације мера праћења и управљања потрошњом електричне енергије, као и потрошњом погонског горива у складу са захтевима стандарда DIN EN ISO 50001.

Праксе које се односе на задовољство потрошача, укључујући и резултате истраживања мерења задовољста потрошача

Од 2014. године задовољство возача континуирано меримо кроз пројекат «Трекер студија праћења навика и ставова возача» на тржишту Србије, као и у Бугарској и Босни и Херцеговини. Ову студију, која за циљ има праћење кључних мера постигнућа потрошачких брендова, укључујући лојалност, спремност за препоруку (НПС) и задовољство, спроводимо на годишњем нивоу, у последњем кварталу године.

Према подацима из 2019. године, НИС Петрол бележи највишу вредност НПС показатеља на тржишту Србије са 87 % потрошача спремних да препоручи овај бренд другим потрошачима. Гаспром мери други најбољи резултат на тржишту, са 82% возача спремних да га препоруче. НИС Петрол бележи 90% задовољних корисника на целом тржишту Србије, док Гаспром мери чак 94%.

Продаја забрањених или спорних производа

У Компанији се у току 2019. године није вршила продаја производа који су забрањени или предмет јавне дебате на појединим тржиштима.

ГРИ 417-2 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са обележавањем производа и услуга

У току 2019. године евидентирана су два привредна преступа у вези непридржавања прописа и добровољних кодекса у вези са обележавањем производа и услуга, поводом којих је изречена укупна казна у износу од 800.000 динара.

ГРИ 417-3 Укупан број санкција због непридржавања прописа и добровољних кодекса који се тичу маркетиншке комуникације, оглашавања, спонзорстава и промоција

У току 2019. године Компанији нису изречене санкције због непридржавања прописа и добровољних кодекса који се тичу маркетиншке комуникације, оглашавања, спонзорстава и промоција.

ГРИ 418: Приватност података

ГРИ 418-1 Укупан број случајева нарушавања приватности података потрошача

У току 2019. године нема поступака покренутих због нарушавања приватности података потрошача.

ГРИ 419: Социјално-економска усаглашеност

Механизми решавања жалби у вези утицаја на животну средину

Компанија одговорно и са дужном озбиљношћу приступа свим упућеним примедбама који се односе на животну средину, а што је омогућено путем формализованих механизма за жалбе, као и путем Call центра. Током 2019. године није било притужби грађана путем Call центра.

Број поднетих, процесуираних и решених жалби у вези радног права

У току 2019. године против Компаније су покренута 33 нова радна спора (искључујући тужбе које

су покренуте поводом утврђивања злостављања на раду-мобинг) а активна су и 332 радна спора из претходног периода.

Од укупног броја радних спорова у току 2018. године окончано је 109 поступака започетих из ранијег периода (58 у корист Компаније а 51 спор на штету Компаније са негативним финансијским ефектом од 22.489.720 динара) као и 2 судска поступка из текућег периода (оба на штету Компаније са негативним финансијским ефектом од 160.929 динара).

Број притужби које се односе на кршење људских права, обрађених и решених кроз званичне механизме за притужбе

У току 2019. године у Компанији није било нових спорова поводом мобинга а утврђено је постојање 20 спорова из претходног периода.

Од укупног броја спорова у току 2019. године окончано је 8 спорова из ранијег периода и то 5 у корист а 3 на штету Компаније.

Укупна вредност спорова који су окончани на штету Компаније износи 2.457.150 динара.

Новчана вредност значајних казни и укупан број неновчаних санкција због неусаглашености са законима и прописима

У току 2019. године нису изречене значајне казне нити новчане санкције за Компанију због неусаглашености за законима и прописима.

Број поднетих, процесуираних и решених жалби у вези друштва

У току 2019. године путем СОС линије поднет је и процесуиран један случај у Компанији.

Новчана вредност значајних казни за неусаглашеност са законима и прописима у вези пружања услуга и коришћења производа компаније

У току 2019. године није било казни због неусаглашености са законима и прописима у вези пружања услуга и коришћења прооизвода Компаније.

ГРИ ОГ: Секторски додатак за нафтно гасну индустрију

ОГ 1 Процењена количина и вредност резерви нафте и гаса

У складу са законима Републике Србије Компа- нија није у могућности да врши извештавање о процењеној количини и вредности резерви наф- те и гаса.

ОГ 3 Укупна количина генерисане енергије из обновљивих извора према врсти извора

У НИС-у се посебна пажња поклања развоју при- мене обновљивих извора енергије, пре свега геотермалне енергије. Компанија је реализовала неколико пројеката коришћења сопствених гео- термалних ресурса за потребе грејања зграда, за припрему санитарне топле воде, грејање отво- рених и затворених базена, стакленика и греја- ње у индустрији са растућим трендом примене последњих година. Пројекти из области примене геотермалне енергије доприносе повећању енер- гетске ефикасности и смањењу емисија штет- них гасова због супституције фосилних горива. У НИС-у је такође спроведен програм монетизације природног гаса у који је уложено више од 20 мили- она евра. На овај начин гас који је раније спаљиван на бакљи сада се у когенерационим постројењима користи за производњу електричне и топлотне

енергије коју НИС користи за сопствене потребе или продају на тржишту. У оквиру програма мо- нетизације природног гаса, Компанија је изгра- дила и постројење за компримовање природног гаса на гасном пољу Острово код Пожаревца. У овом постројењу добија се компримовани при- родни гас за veleпродају који користе потрошачи у областима без доступне јавне гасне мреже и који су користили претходно угаљ или течна горива. Оваква супституција, поред економског ефекта за потрошаче, има и еколошке користи због мањих емисија штетних гасова из котловских постро- јења таквих потрошача. НИС доприноси општем побољшању енергетске ефикасности и смањењу загађења животне средине и кроз развој новог моторног горива – компримованог природног гаса за примену у друмским возилима.

ОГ 5 Количина произведене и збринуте слојне воде

Слојна вода, издвојена из сирове нафте при цр- пљењу нафте и гаса и извођења рударских ра- дова у бушотинама, пречишћава се (издвајају се угљоводоници, суспендоване и растворене

материје) и утискује на одређену дубину у не- производне бушотине (изабране бушотине ван функције), без могућности да утиче на квалитет подземних вода.

Количина произведене и збринуте слојне воде (m³)	2018 m³	2019 m³	Релативна промена 2019/2018
Произведена слојна вода	4.773.434	4.705.496	-1,4 %
Збринута слојна вода	4.773.434	4.705.496	-1,4 %

Комплетна количина произведене слојне воде се утискује.

ОГ 6 Количина угљоводоника испуштеног директно у атмосферу и спаљеног на бакљи

У компанији је настављено спровођење мере за смањење емисија CO₂ кроз производњу топлотне и електричне енергије из когенеративних електрана које користе каптажни гас, који се раније спаљивао на бакљама.

У 2019. години је количина спаљеног слободног и раствореног гаса на бакљама у Блоку „Истраживање и производња“ износила 15.158.817 m³, а процењена количина испуштеног гаса у атмосфери је износила 170.528 m³.

ОГ 7 Количина отпада произведеног приликом бушења и стратегије за његово збрињавање и спаљеног на бакљи

У току 2019. године, у оквиру редовних активности на изради нових нафтних бушотина, генерисано је укупно око 43.500 t отпадних исплачних материјала, који су збринути одмах по генерисању. Сав отпад који је генерисан у току бушења је одмах сакупљен и одложен на Депонију отпадне исплаке Ново Милошево.

употребе бетонски базени који се укопавају у земљу. Све локације се током извођења радова покривају ПВЦ фолијом тако да је било каква контаминација земљишта онемогућена чак и у случају акцидентних ситуација.

У току 2019. године Нафтни сервиси бушили су и четири бушотине на територији Румуније. Отпадну исплаку са ових бушотина збринули су овлашћени оператери који послују на територији Румуније.

ОГ 8 Садржај бензена, олова и сумпора у гориву

Квалитет произведених горива Компаније је у складу са прописаним квалитетом према захтевима националне регулативе.

ОГ 12 Невољно расељавање становништва и утицај на њихов живот у том процесу

У току 2019. године нису забележени случајеви невољног расељавања становништва као ни по-

ступака нити спорова који су се водили против Компаније.

ОГ 13 Сигурносни процеси по пословним активностима

Индустријска безбедност

Систем управљања индустријском безбедношћу обухвата кључне процесе идентификовања опасности, процене ризика и управљања ризицима везаним за техничко-технолошке процесе и процесну опрему. Уз модернизацију производње, примену напредних технолошких решења и обуку запослених, овакав систем омогућава адекватну превентиву, мониторинг, као и правовремено и ефикасно реаговање у ванредним околностима.

Процесна безбедност

Процесна безбедност је дисциплинован оквир за управљање целовитошћу оперативног система и процеса руковања са опасним материјама. То се постиже применом начела доброг пројектовања, инжењеринга, и оперативног рада и одржавање. Ова област се бави превенцијом и контролом догађаја који имају потенцијал да ослободи опасне материје и енергију. У циљу унапређења процесне безбедности, у компаније су спроведене следеће активности:

- У 2019. години посвећена је велика пажња унапређења сегмента идентификације опасности и процени ризика имплементацијом софтвера „Leader“ који систематизује вођење анализе ризика преко алата HAZOP, HAZID, „What if“.
- На нивоу Компаније је усвојен нормативно-методолошки документ везан за управљање техничко-технолошким изменама који омогућује да се на систематичан начин спроводи евалуација и контрола измена пројектно техничке документације постројења, операције,

организације или активности пре имплементације како би се предупредио ненамеран настанак нових или повећање постојећих опасности по запослене, имовину, јавна добра или животну средину.

- Захваљујући ангажовању великог броја запослених, почевши од оператора и линијских руководилаца који непосредно раде на постројењима и процесним објектима да својим великим залагањем у спровођењу превентивних и корективних мера допринели смањењу и спречавању настанка догађаја из области процесне безбедности. Као резултат таквог рада прати се тренд смањења догађаја у вези са техничко-технолошком опремом чак за 40 % или 3 догађаја у 2019. години за разлику од 2018. године када је регистровано 5 догађаја.

Заштита од пожара

Занављање возног парка

- Набавком два нова навална ватрогасна возила појачане су Ватрогасне јединице у Елемиру и Панчеву.
- Реализована је набавка три возила за брзе интервенције и распоређена на локацијама Панчево, Елемир и Кикинда.

Унапређење компетенција, средстава и опреме припадника ВЈ

- Током 2019.године започета је израдња Тренинг центра за припаднике ватрогасних је-

- диница на локацији Комплекса СНД Нови Сад.
- Освојено III место професионалне ватрогасне јединице НИС-а на интернационалном такмичењу ватрогасних јединица Гаспром њефта у Омску.
- Такмичарска екипа Ватрогасне јединице Елемир освојила је I место на Купу Војводине и тиме се пласирала на Републичко такмичење 2020. године.
- Започет је пројекат замене ватродојавних централа у Пословном центру Нови Сад.
- 27 припадника ватрогасних јединица НИС-а оспособљени су за спасавање са висине и из дубина и извршена је набавка неопходне опреме за рад.
- Реализован је прелазак свих ватрогасних јединица са VHF на UHF фреквенцију чиме се постиже поузданији сигнал као и квалитет радио везе између припадника ВЈ.
- Извршено је надограђивање система радио везе кроз набавку система за радио везу преко мобилног уређаја.
- Припадници Ватрогасне јединице НИС-а успешно су реализовали 135 HSE вежби током 2019.године. Реализоване су вежбе гашења пожара, техничко-технолошке вежбе, вежбе цивилне заштите и спасавања.

Ванредне ситуације

Извршена је ревизија пакета докумената везаних за ванредне ситуације у НИС-у у складу са организационим променама, новодонетим Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, као и свим подзаконским актима проистеклих из истог. Добијена је сагласност на израђену Процену угрожености од елементарних непогода и других несрећа.

У току 2019. године настављена сарадња са Националним тренинг центром за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова Републике Србије кроз реализације заједничких вежби и обука повереника цивилне заштите са локација Блока Промет и Истраживање и производња.

Реализовано је пет командно – симулационих вежби одговора на ванредне ситуације у којима су учествовали Тимови за приправност и реаговање на ванредне догађаје кључних инфраструктурних локација компаније.

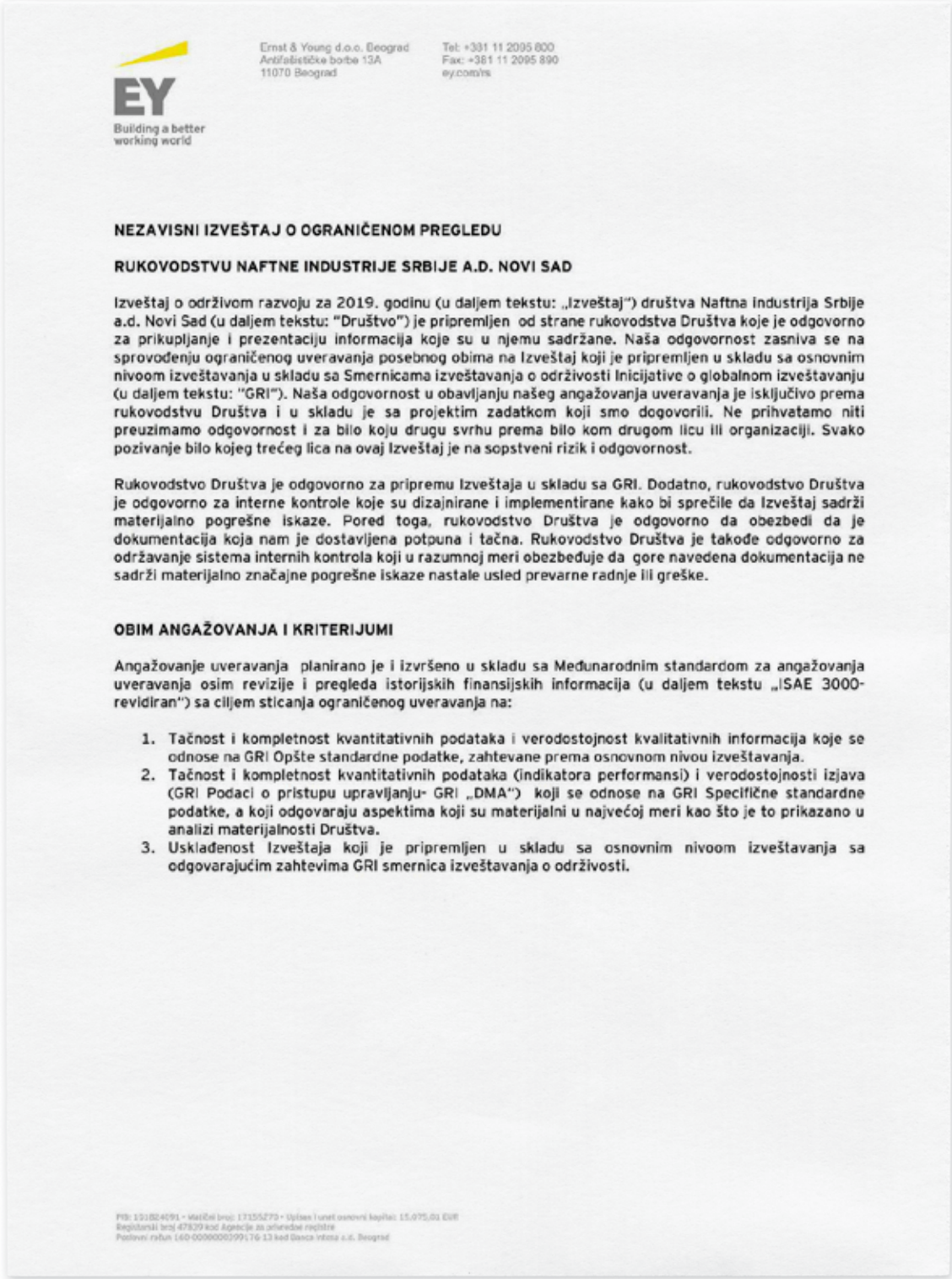
По плану HSE вежби за 2019. годину од укупно 202 планиране, реализовано је 95% HSE вежби у оквиру Друштва.

ОГ 14 Количина произведеног и купљеног биогорива и задовољење критеријума одрживог развоја

Земље чланице Енергетске заједнице су у обавези да задовоље услове Директиве за обновљиве изворе енергије 2009/28/EЗ (рок за усаглашавање са Директивом 2018/2001/EЗ је 2021. година). Република Србија је последњем кварталу 2019. усвојила пакет докумената који ће регулисати обавезу намешавања биогорива у моторне бензине и дизел горива која се пласирају на домаће тржиште, а која ступају на снагу 01.01.2021. године. Већ завршени Пројекат „Намешавање биокомпоненте у Рафинерији нафте Панчево са дизел горивом“ као и планирана реконструкција складишта нафтних деривата у Србији, омогућиће НИС-у да испуни захтеве Републике Србије везане за дизел горива у сектору транспорта.

Започети су и пројекти који ће омогућити и намешавање биокомпоненти у моторне бензине. Једна од компоненти је ЕТВЕ, коју НИС планира да производи на новом постројењу које треба да буде изграђено у оквиру пројекта реконструкције FCC постројења. У 2019. години у Компанији није било набавке и намешавања биокомпоненти у моторне бензине и у евро дизел за тржиште републике Србије. За потребе продаје бензина и дизела на тржишту Румуније и Бугарске, у складишту Костин Брод у Бугарској врши се намешавање етанола у моторне бензине и биодизела у еводизел.

Мишљење ревизора

OBAVLJENI POSTUPCI

U cilju formiranja zaključaka, naše procedure bile su zasnovane (ali nisu ograničene), na sledećem:

- Sprovedenim razgovorima sa predstavnicima rukovodstva Društva kako bismo stekli razumevanje procesa, politika i aktivnosti u oblasti korporativne odgovornosti tokom izveštajnog perioda.
- Pregledu informacija kako bismo potkrepili podatke i iskaze u vezi sa održivim poslovanjem Društva tokom 2019. godine, predstavjenih u Izveštaju.
- Pregledu procesa u Društvu kako bi utvrdili materijalna pitanja koja treba uključiti u Izveštaj, zastupljenost ovih materijalnih pitanja u okviru Izveštaja kao i materijalnih pitanja koja su zastupljena u medijima i izveštajima o održivosti odabrane konkurencije.
- Razgovorima sa stručnjacima koji su odgovorni za upravljanje, upoređivanje i pregled podataka koja se odnose na GRI Opšte i Specifične standardne podatke u okviru našeg angažovanja, a za potrebe internog i javnog izveštavanja.
- Pregledu relevantne dokumentacije i sistema izveštavanja, uključujući alate za upoređivanje, korišćene modele i smernice.
- Pregledu Izveštaja u smislu adekvatnog obelodanjivanja GRI Opštih i Specifičnih standardnih podataka u okviru našeg angažovanja koji uključuje diskusiju o ograničenjima i pretpostavkama koje se odnose na način na koji su podaci predstavljeni.
- Pregled GRI Sadržaja Indeksa kao i navedenih referenci i njihovu usklađenost sa zahtevima osnovnog nivoa izveštavanja.

NIVO UVERAVANJA

Naše procedure su kreirane sa ciljem dobijanja ograničenog uveravanja (kao što se navodi u ISAE 3000-revidiran) na osnovu kojeg smo formirali naše zaključke. Obim ovih procedura je manji od onih čiji je cilj dobijanje razumnog nivoa uveravanja i iz tog razloga, pribavljen je niži nivo uveravanja.

OGRAIČENJA NAŠEG PREGLEDA

- ▶ Naš pregled je bio ograničen na verziju Izveštaja na srpskom jezku. U slučaju nekonzistentnosti u prevodu između srpske, engleske i ruske verzije Izveštaja, kada su u pitanju naši zaključci, verzija na srpskom jeziku biće merodavna.
- ▶ Ne iskazujemo uverenje koje se odnosi na buduće informacije kao što su procene, očekivanja ili ciljevi kao ni njihova ostvarljivost.
- ▶ Obim našeg angažovanja nije uključivao pregled aktivnosti ili učinke trećih lica niti prisustvovanje aktivnostima angažovanja zainteresovanih strana.
- ▶ Naš pregled nije uključivao testiranje informacionih sistema Društva koji su korišćeni ili na kojima se zasnivalo prikupljanje i grupisanje podataka.

ZAKLJUČCI

Na osnovu našeg pregleda i u skladu sa projektnim zadatkom i ograničenjima našeg angažovanja, iznosimo sledeće zaključke. Naši zaključci su zasnovani na adekvatnoj primeni odabranih kriterijuma i potrebno ih je tumačiti zajedno sa datim paragrafom „Obavljeni postupci”.

1. Koliko su kompletni i tačni kvantitativni podaci i koliko su verodostojne kvalitativne informacije koje se odnose na GRI Opšte standardne podatke koji su u okviru našeg obima angažovanja?
 - Nismo došli do saznanja koja bi ukazivala da Društvo, prema postavljenim granicama i u periodu izveštavanja na koji se Izveštaj odnosi, nije uključilo kvantitativne podatke u Izveštaj koji se odnose na GRI Opšti standardni podaci, a koji su u okviru našeg obima angažovanja.
 - Nismo došli do saznanja koja bi ukazivala da postoje greške ili nepravilnosti u upoređivanju kvantitativnih podataka koji se odnose na GRI Opšte standardne podatke koji su u okviru našeg obima angažovanja ili u prenošenju ovih podataka u Izveštaj, koji bi imali materijalni uticaj na način na koji su predstavljeni.
 - Pregledali smo informacije i objašnjenja izabranih iskaza rukovodstva (kvalitativne informacije) koje se odnose na GRI Opšte standardne podatke, kao što su predstavljene u Izveštaju, i za iste nismo imali saznanja o materijalnim nepravilnostima.
 - Nismo došli do saznanja koja bi nas navela da zaključimo da je analiza materijalnosti nepravilno prikazana na osnovu sprovedenih procedura Društva.
2. U kojoj meri su kompletni i tačni kvantitativni podaci (indikator performansi) i koliko su verodostojni iskazi (GRI Podaci o pristupu upravljanju) koji se odnose na GRI Specifične standardne podatke koji su u okviru našeg obima angažovanja?
 - Nismo došli do saznanja koja bi ukazivala da Društvo, u skladu sa definisanim granicama za svako materijalno pitanje i u izveštajnom periodu na koji se Izveštaj odnosi, nije uključilo kvantitativne podatke (indikator performansi) u Izveštaj koji je u skladu sa GRI Specifičnim standardnim podacima koji su u okviru našeg angažovanja.
 - Nismo došli do saznanja koja bi ukazivala da postoje greške ili nepravilnosti u upoređivanju kvantitativnih podataka koji se odnose na GRI Specifične standardne podatke koji su u okviru našeg angažovanja ili u prenošenju ovih podataka u Izveštaj, koji bi imali materijalni uticaj na način na koji su predstavljeni.
 - Pregledali smo informacije i objašnjenja izabranih iskaza rukovodstva (GRI Podaci o pristupu upravljanju) koje se odnose na GRI Specifične standardne podatke predstavljenih u Izveštaju, i za iste nismo imali saznanja o materijalnim netačnostima.
3. Da li Izveštaj ispunjava zahteve osnovnog nivoa izveštavanja u skladu sa smernicama GRI?
 - Na osnovu našeg pregleda, nismo došli do saznanja koja bi ukazivala da Izveštaj ne ispunjava zahteve osnovnog nivoa izveštavanja u skladu sa smernicama GRI.

NEZAVISNOST

Sproveli smo angažovanje uveravanja u skladu sa Međunarodnim standardima za angažovanja, posebno u skladu sa „ISAE 3000-revidiran“. Ovi standardi zahtevaju usklađenost sa etičkim standardima kao i planiranje i sprovođenje angažovanje uveravanja kako bismo dobili ograničeno uveravanje o predmetu navedenom iznad.

Primenjujemo Međunarodni standard za kontrolu kvaliteta 1 (ISQC 1) i shodno tome, održavamo robustan sistem kontrole kvaliteta uključujući politike i procedure kojima dokumentujemo usaglašenost sa relevantnim etičkim i profesionalnim standardima i zahtevima zakona i regulative.

Usklađeni smo sa zahtevima za nezavisnošću i drugim etičkim zahtevima IFAC Etičkog kodeksa za profesionalne računovode koji utvrđuje osnovne principe integriteta, objektivnosti, profesionalne kompetentnosti i dužne pažnje, poverljivosti i profesionalnog ponašanja.

Beograd, 28. maj 2020. godine

Danijela Mirković
Ovlašćeni revizor
Ernst & Young d.o.o. Beograd

Речник

Скраћеница	Значење
БДП	брuto друштвени производ
Грејд	ниво који је дефинисан за одређене послове као резултат процене послова. Послови који спадају у исти грејд имају приближно исту релативну вредност у Компанији, без обзира на функционалну област којој припадају или организациони део којем припадају
ГВЕ	гранична вредност емисије
ДНМ	Депонија отпадне исплаке у Новом Милошеву
Директно генерисана вредност	приход од продаје + финансијски приходи + приходи од закупа + приходи од камата + нето резултат по основу продаје основних средстава.
Заинтересоване стране	сва физичка и правна лица која су заинтересована за пословање Компаније, која имају утицај на резултате пословања Компаније или су под њеним утицајем
Исплака	испирни бушаћи флуид с вишеструком улогом у каналу бушотине током процеса бушења нафтних бушотина (изношење набушеног материјала на површину, контрола слојног притиска, спречавање дотока слојних флуида у канал бушотине, спречавање обрушавања зида канала).
МДК	максимално дозвољена концентрација
Набушени материјал	честице бушених стена које исплака износи са дна бушотине на површину.
НИС а.д. Нови Сад	НИС или Компанија
Отпадна исплака	искоришћена исплака, настала током бушења бушотине
Оперативни трошкови	набавна вредност продате робе + трошак материјала + остали пословни расходи – различите врсте пореза.
РНП	Рафинерија нафте Панчево
Ремедијација	термин који се генерално употребљава за чишћење или обнављање - рестаурацију (рекултивацију, ревитализацију, регенерацију) загађеног места - простора или на други начин нарушених средина, као резултат активности човека.
ССГ	Станица за снабдевање горивом
СГС	Сабирно-гасна станица

Скраћеница	Значење
СМС	Сабирно-мерна станица
Удружење	добровољна и невладина недобитна организација, заснована на слободи удруживања више физичких или правних лица, основана ради остваривања и унапређења одређеног заједничког или општег циља и интереса, који нису забрањени Уставом или законом.
ХИП ПХК	Хемијска индустрија Панчево – Петрохемијски комплекс
ХТС	Хидротермални систем
CO ₂	угљендиоксид
CCS (Carbon capture and storage)	процес утискивања угљен-диоксида и лежишног гаса у циљу повећања искоришћења лежишта тако да угљен-диоксид не доспе у атмосферу
DCU (Delay cooking unit)	Погон Дубоке прераде
EBITDA	приход пре обрачунатих камата, пореза на приход и амортизације.
ECHA (European Chemicals Agency)	Европска агенција за хемикалије
FCC (Fluid catalytic craker)	Постројење за каталитички крекинг у РНП
GRI (Global Reporting Initiative)	Глобална иницијатива о извештавању. GRI је међународна непрофитна организација, основана 1997. године са циљем да постигне највиши квалитет у корпоративном извештавању о одрживом развоју.
H ₂ S	водониксулфид
HDS I и II	Погон Хидродесулфуризације I и II
ICPDR (International Commission for the Protection of the Danube River)	Међународна комисија за заштиту Дунава
IUCN (International Union for Conservation of Nature)	Међународна унија за заштиту природе, формирала је Црвену листу угрожених врста на глобалном нивоу (The IUCN Red List of Threatened Species). Ова листа даје преглед и критеријуме угрожености око 49.000 врста, подврста, варијетета и субпопулација, на основу којих су угрожене врсте сврстане у категорије IUCN.
NO ₂	оксиди азота, изражени као NO ₂
PCB	полихлоровани бифенили
PVC	поливинилхлорид
REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals)	Законска регулатива за обављање регистрације, евалуације, ауторизације и ограничавања хемикалија
SO ₂	сумпор(IV)оксид
toe (tons of oil equivalent)	тона еквивалентне нафте

